NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 18(890) * MONTREAL, DONELAIČIO 1964 m. BALANDŽIO-AP 29.d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Pranašauja pastovią taiką

Tarptautinė, pasaulinė politika nuėjo priešinga kryptimi, negu tuojau po antrojo pasaulinio karo daug kas pranašavo. Paskutiniais laikais, ypač paskutinėmis savaitėmis,

TARPTAUTINĖ POLITIKA ĮĖJO Į VEIKSMINGOS TAIKOS VĖŽES.

Ir turi nusistovėjimo kryptį.

JAV prezidentas, atidarydamas pasaulinę parodą New Yorke, bal. 22 d., pranašingai įtaigojo, kad

ATEINA PASTOVI TAIKA,

ir kad ji ateis daug greičiau, negu kas mano. Galima su tuo Johnsono teigimu sutikti, jeigu... to norės ir sovietinis blokas. Nes tarptautinės politikos eigą ir kryptį formuluoja ne Vakarai, ne Amerika ir ne Europa, nors tokių pastangų ir yra, bet sovietinis blokas. Jeigu sovietinis blokas truputį aprimo, tai todėl, kad

SOVIETAI TURI RIMTŲ SUNKUMŲ:

sunkumų politinių, tarpusavio, ir sunkumų ūkinių. Jeigu sovietams tie reikalai pagerės, tai taikos kryptis išnyks, kaip dūmai, nupūsti vėjo.

Vakarai nemoka pasinaudoti sovietiniais sunkumais ir todėl dabar eina ant sovietinio pavadžio. Kai tiktai sovietai šiek tiek apsitvarkys, tuojau užvers apynasrį, ir

VAKARAI TURĖS PABUSTI IŠ NIRVANOS,

tiktai greičiausia tokių sąlygų, kokias turi dabar, jau nebeturės.

Chruščiov „užmiršo'' Berlyną ir net nustojo šaudyti į bėgančius į Vakarus, ne gera valia, bet iš prievartos. Iš tos prievartos jis dar daug nuolaidų padarytų Vakarams ir tikrai daugiau pasitarnautų tikros taikos pastovumui, jei gu Vakarai mokėtų padėtį iš naudoti.

Alkani žmonės juokų nemėgsta, ir Chruščiovas, vietoj ginklus kalęs, turi jiems bent duonos nupirkti, kad ne pradėtų kelti revoliucijos. Tiktai 6-se valstybėse, — JAV, Kanadoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Australijoje ir N. Zelandijoje, — žmonės per mėnesį uždirba daugiau kaip 80 dolerių. Dviejų trečdalių valstybių žmonės per mėnesį neuždirba daugiau, kaip tiktai vieną dolerį... Sov. Rusijoje žmonės per mėnesį uždirba tiktai apie dešimtą dalį to, ką uždirba JAV ir Kanados žmonės. Kai nėra ko valgyti, sunku ir karui ruoštis...

KITOS NAUJIENOS

— 34 Lenkijos profesoriai, rašytojai, žurnalistai ir kt. pasirašė valdžiai memorandumą, kuriuo protestuoja prieš varžymus - cenzūrą, nedavimą popieriaus knygoms leisti ir kitus laisvo žodžio persekiojimus. Valdžia juos pradėjo persekioti. Lenkai už protestavo tarptautinėje Jungtinių Tautų organizacijoje.

— Laose neutralumo garantuotojai bando perversmą numalšinti, bet kol kas to dar neįstengs padaryti.

— JAV ir SSSR pasisakė už atominių ginklų gaminimo mažinimą.

— Du vokiečiai Berlyne iš ardė 6 vielų linijas ir pabėgo į vakarinį Berlyną. Policija į juos nešaudė.

— New Yorkas į pasaulinę parodą laukė 70 mil. lankytojų, bet dabar tikisi susilaukti viso 100 mil.

— Pasaulinei parodai aplankyti reikia 180 dienų.

— Geležinkeliečių streikas JAV neįvyko, nes prezidentas sugebėjo klausimą išspręsti būdu, kuris pasitarnaus progresui.

— Kipre kovos nesiliauja. Turkai turi 40,000 ginkluotų vyrų, o graikai į turkus šaudo net iš patrankų.

— Rusai pakritikavo kinų sveikinimą Chruščiovui ryšium su jo 70 amžiaus metų sukaktuvėms, kinai gi, į tai atsilieptami, dar smarkiau užpuolė rusus ir atmetė rusų siūlymą deryboms išspresti teritorinį ginčą.

— Chruščiovas pažadėjęs iš Kubos atšaukti dalį rusų, nes rusai jau išmokinę kubiečius leisti balistinies rakietas į Ameriką.

— Zanzibaras ir Tanganyka sudarė sąjungą, ir tapo Kuba Afrikai.

— DB užs. r. min. Butler atvyko į JAV tartis ypač Adeno ir Kipro klausimais.

— Graikai paleidžia 400 įkalintų politinių, kurių tarpe ir komunistų lyderį.

— Malazijoje rinkimus laimėjo vienybės partija, kuri priešinasi Indonezijos užmačioms.

— Kopenhagoje chuliganai sužalojo miestą puošusią gražiausią statulą, kuriai nupjauta galva.

— Spauda praneša, kad Maskva į Lietuvą atgabeno su puvusių savo kviečių, pavadinusi juos Amerikos kviečiais.

— Vietnamo diktatorius Khan pasiūlė Kambodžai normalius santykius. Jis taip pat paskelbė žemės reformą.

— JAV Vietnamui ginti laisvę ir nepriklausomybę padidino pašalpą 50 mil. dol.

KAS NAUJA KANADOJE

KANADOS DARBININKAI UŽ KANADOS VIENYBĘ

Kai kvebeko separatistai kelia triukšmą už Kvebeko atsiskyrimą nuo Kanados, Montrealyje įvykęs Kanados profesinių sąjungų kongresas, kuriame dalyvavo per 1000 atstovų, pasisakė už Kanados vienybę.

SASKAČIAVANO RINKIMUS LAIMĖJO LIBERALAI

Saskačevano provinciją 20 metų valdė socialistai, bet dabar rinkimus laimėjo liberalai. Tokios yra rinkimų pasekmės:

	1960 m.	1964 m.
Liberalai	38	25
Socialistai	33	17
Konservatoriai	—	1
Viso	55	59

ST. JEANE, P. Q. BUS NAUJAS FABRIKAS

Už 12 milijonų dol. St. Jeane, apie 30 mylių nuo Montrealio, jau paskelbtas naujo Richelieu Textil Ltd. audinių fabriko statyba. Statyba, pagal naujausius įrengimo atsiekimus, bus moderniška ir pradės veikti sekančių metų pradžioje. Jame galės dirbti 350 darbininkų.

BUS PAKELTI MOKESČIAI

Ryšium su Kvebeko valdžios susitarimu su federaline valdžia, vedant derybas dėl pensijų plano. Kvebekas išsiderėjo didesnes pajamas ir todėl kai kurioms prekėms bus pakelti mokesčiai, pav. degtinei.

KYLA KANADOS GAMYBA

Gross National Product, arba bendra gėrybių ir patarnavimų suma, skirtų vidaus reikalams, iš 25 milijardus dol. 1953 metais, išaugo iki 43 milijardų 1963 metais, kas sudaro prieauglį 70%. Šis kilimas yra Kanados gamybos kilimo pasekmė, atsiekta per paskutinius 10 metų. Nedarbas siekia apie 3% visų darbo jėgų.

KOMISIJA GLASSCO,

trejus metus tyrinėjusi Kanados administracijos aparatą, priėjo išvados, kad kai kurios ministerijos išleidžia dvigubai daugiau pinigų, negu joms reikėtų išleisti. Bet kaip administracija pertvarkyti, kad būtų žiūrima produktingumo, kol kas nenusta tyta.

SUSITARTA DĖL KANADOS PENSIJŲ PLANO

Kelias savaites užtrukusios federalinės vyriausybės derybos su provincijomis, ypač su Kveoeko provincija, dėl pensijų plano pasibaigė susitarimu. Labai svarbu, kad dabar Kanados pensijų planas apims visą Kanadą. Ryšium su šiuo susitarimu, pakeistas atatinkamas konstitucijos paragrafas, kuriuo buvo nustatyta, kad pensijos yra provincijų reikalas.

— Urano rūdos kasimo kompanija atleido 1500 darbininkų, nes sumažėjo urano rūdos pareikalavimas.

Montréal, P.Q.

AV KLEBONAS T. K. PEČKYS, SJ.

sekmadienį padarė pranešimą apie finansinę AV parapijos padėtį. Kaip žinoma, ryšium su bažnyčios statyba ir vėliau padarytais pertvarkymais bei remontais, parapija turi skolų — vyskupijai, Litui ir rangovui Gagnion. Bet Klebonas sako, kad dabar jau pasisekė taip susitvarkyti, kad mokesčiai ir skolos išmokamos tvarkingai, ir per 8 metus, jeigu viskas taip eis, kaip dabar, tai visos skolos bus išmokėtos.

Pajamų per paskutinius 3 mėn. įplaukė 14,121 dol. Skolų per tą laiką išmokėta 5,500 dol. Tat banke yra pinigų atsarga. Yra patvarkytinų reikalų: salės dažymas, ventilicijos įrengimas ir kt. Tam tikslui Klebonas numato tam tikrą sumą pinigų, tokia, kad neardant normalaus plano, galima būtų padaryti tai, kas būtina. Klebonas ypač pasidžiaugė, kad pirmą kartą parapijos istorijoje jau normaliai apmokėti visi mokesčiai, o ypatingų mokėjimų nenumatoma.

Klausimuose buvo iškeltas sklypo žemės priešais bažnyčią klausimas. Klebonas atsakė, kad tuo reikalu rūpinama si ir esą padaryti tuo reikalu žygiai vyskupijoje. Parapiečiai įtaigojo Kleboną veikliai tuo rūpintis, kad tą žemės sklypą kas neapimtų, kai parapijai trūksta vietos ir mašinoms statyti.

NUO KAPITOLIAUS

RASO NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS BENDRADARBIS

NL BENDRADARBĖ PAS JAV PREZIDENTĄ

Bal. 20 ir 21 dienomis Valstybės Departamente buvo suruošta apžvalginė JAV užsienio politikos konferencija Amerikos laikraščių radio ir televizijos atstovams, kurioje dalyvavo per 600 asmenų, tarpe kurių ir trys lietuviai: Dr. K. Jurgėla atstovavo Amerikos Balso lietuvių skyrių, jūsų bendradarbė G. Krivickienė ir V. Tyslevienė. Pranešimus padarė aukšti JAV ir Valstybės Departamento pareigūnai įvairiomis temomis, liečiančiomis aktualius šių dienų politinius klausimus. Visos paskaitos - pranešimai ir atsakymai buvo grynai informacinio pobūdžio.

Mus daugiau įdomavusios temos buvo apie Rytų - Vakarų santykių pasikeitimo galimybes ir ar jie galėtų įgyti kitą pobūdį, jei Sov. S-ga sutiktų su nusiginklavimo kontrole, laisvais rinkimais Rytų Vokietijoje ir atsisakytų nuo subversyvinės taktikos, skatinančios sukilimus įvairiuose kraštuose. Buvo pastebėta, kad satelitiniai kraštai vis daugiau domisi Vakarais ste ngdamiesi atsipalaiduoti nuo griežtos Sov. S-gos kontrolės, kad ryšiai tarp Vakarų ir Rytų Vokietijos didėja ir kad galima laukti Vokietijos susivienijimo klausimo iškėlimo.

Jūsų bendradarbė, Dr. K. Jurgėla ir Tyslevienė dalyvavo Rytų Europos problemų diskusijose, laike kurių pakartotinai **buvo pabrėžta Pabaltijos Valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimas.**

Po oficialios dalies sekė priėmimas, suruoštas konferencijos dalyviams. Sekančią dieną konferencijos buvo tęsiamos toliau, o joms pasibaigus, visi dalyviai buvo pervežti į Baltųjų Rūmų rožių daržą, kur **juos pasveikino** Amerikos prezidentas **Lyndon B. Johnson, apibūdinęs svarbias šių dienų vidaus ir užsienio politikos problemas.** Jis taip pat atsakinėjo į susirinkusiųjų paklausimus. Ši savotiška spaudos konferencija buvo transliuojama per radio ir televizijos stotis.

Priėmimo ir laisvo tarp konferencijų laiku jūsų bendradarbė turėjo progos susipažinti ir pasikalbėti su visa eile aukštų JAV pareigūnų, žurnalistų ir radio bei televizijos stočių atstovų. Viena Floridos radio stotis užrekordavo pasikalbėjimą. Dauguma sutiktų asmenų domėjosi dabar tinėmis Lietuvos problemomis norėdami gauti daugiau informacijų, kiti klausinėjo apie Lietuvos praeitį, kalbą, gyvenimą laisvoje Lietuvoje ir lietuvių kultūrinį gyvenimą šiame krašte. **G. G. K.**

WASHINGTONE ĮSTEIGTAS L. BENDRUOMENĖS SKYRIUS.

Balandžio 19 dieną Krivickų namuose įvyko LB skyriui įsteigti susirinkimas, kuriame dalyvavo per 30 asmenų, jų tarpe Washingtone esančių draugijų pirmininkai (Washingtono Amerikos Lietuvių draugija, Lietuvių Moterų klubas, Ateitininkai ir Inžinierių dr-ja). Darnioje nuotaikoje praėjo steigiamas susirinkimas, kuriam pirmininkavo A. Vasaitis, sekretoriavo E. Vodopalienė. Valdybon išrinkti: P. Zundė (pirmininkas), A. Barzdukas, G. Grinienė, P. Mažeika ir J. Vodopalas, Revizijos komisijon: A. Aidis, T. Mickus ir K. Žalkauskienė.

Susirinkusieji buvo painformuoti apie Lituanistikos Instituto suvažiavimą Washingtone, gegužės 2—3 dienomis, Alto kongresą, kuris įvyks Washingtone birželio 26, 27 ir 28 dienomis, Vasario 16 Gimnazijos reikalus ir lietuvių sportininkų išvykimą į Australiją. **G. G. K.**

● **Dr. J. Pajaujo** sveikata pablogėjo, ir prieš kelias dienas jis išvežtas ligoninėn, kur paaiškėjo, kad be kojos trambos zės, nuo kurios jis buvo gydomas, dar yra įskilęs kojos kaulas.

AUŠROS VARTŲ CHORO KONCERTAS

vakaras turėjo gražų pasisekimą. Žmonių atsilankė per 300, ir vakaras ir koncertas praėjo pakilioje nuotaikoje. Klebonas T. K. Pečkys koncertui padarė gražią įžangą ir pastebėjo, kad šis gausus atsilankymas į koncertą - vakarą pasitarnaus choro kelionei į New Yorko parodą, kurioje šią vasarą, rugpjūčio 23 dieną bus lietuviams skirtas laikas koncertui ir tautiniams šokiams. AV choras ruošiasi į New Yorką ir koncerte dalyvauti.

VESTUVĖS VERDUNE

Verduniečių pp. Niaurų duktė šeštadienį ištekėjo už anglo p. Shmit. Vestuvės buvo gražios. Į vestuves iš Toronto buvo atvykusi K. Rusino šeima. R. Kinas susituokė su Ing. Peigelyte. Vestuvės buvo labai gražios.

JANINA KAČERGIENĖ,

pirmadienį, balandžio 17 dieną palaidota per Aušros Vartų bažnyčią Montrealio kapinėse. Velionė buvo gailestingoji sesuo (nursė) ir turėjo gerą vardą dirbdama Verduno protestantų ligoninėje.

AUKŠTESNIUOSIUS LIETUVIŠKUOSIUS

kursus šiemet pabaigė 5 mokiniai: Adomonis, Akstinas, Blauzdžiūnas, Gurčinas ir Ptašinskas. Išleistuvės numatytos gegužės 23 dieną. Į išleistuves, kurios įvyks AV salėje, kviečiami atsilankyti visi Kursus baigusieji. Bus trumpas aktas ir visiems vaišės bei pasilinksminimas.

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO

Toronte jieškomas Lietuvos kūrėjas savanoris kūrėjas Viktoras Petrovas.

Jieškomasis arba apie jį žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: nauju konsulato adresu: Consulate General of Lithuania 1 Trillium Terrace, Toronto 18, Ontario.

AUKOJO NL KOVO MĖN.

J. Šeidys .....1.—
J. Tumosas .....1.—
P. Vitas .....1.—
J. Šarūnas .....2.—
M. Vasiliauskas .....1.—
E. Jurkevičienė .....5.—
J. Balčiūnas .....1.—

Nuoširdžiai dėkojame už aukas. NL.

TORONTO

IŠLEISTUVĖS BAIGUSIEMS AUKŠTUOSIUS MOKSLUS

Ir šiemet aukštuosius mokslus baigusiems yra numatoma suruošti iškilmingas išleistuves, dalyvaujant organizacijų atstovams, tėvams, studentams ir kt. svečiams.

Išleistuves organizuoja lietuvių Studentų Sąjunga.

● **Tuokiasi** Eugenijus Leonas Čuplinskas su Judita Marija Matulionyte.

● **Obuolių dienos proga mūsų jaunieji skautukai prie bažnyčios pardavinės obuolius.**

TORONTO LIETUVIŲ EKSKURSIJA Į PASAULINĘ PARODĄ

Toronto SLA kuopa organizuoja ekskursiją į New Yorke vykstančią pasaulinę parodą. Išvykstama gegužės 15 d. vakare, penktadienį ir grįšim atgal pirmadienį „Victoria Day", gegužės 18 d. vykstama autobusu. Kaina vienam asmeniui $20. Nakvynė hotelyje 8—11 dol. Be to, bus sudarytos sąlygos pamatyti New Yorko miesto įžymybes. Norintieji vykti, prašomi nedelsiant registruotis pas: V. Bačėną, telef. CR: 8-7261 arba LE 6-4681 ir pas S. Jokubaitį, telef. 766-0417.

PLIAS TORONTO

skyriaus narių susirinkimas su poniomis įvyks gegužės 8 d. 7.30 v. v. The Constellation Hotel patalpose „Revier" salėje. Po paskaitos ir skyriaus reikalų bei veiklos aptarimo bus bendra vakarienė, o po to grojant Beni - Ferry orkestrui — šokiai.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Pirma komunija bus ateinantį sekm., geg. 3 d. per specialias iškilmingas mišias 9. 30 v. ryto. Dėl vietos stokos bažnyčioje, tose mišiose prašome dalyvauti tik tuos, kurie su ta iškilme turi ką nors bendro. Per mišias gieda parapijos choras. Fotografuoja ir filmuoja tik tam tikslui spec. kviesti asmenys. Po iškilmių bažnyčioje — iškilmingi vaikučių ir artimųjų pusryčiai para. salėje.

TILLSONBURG, ONT.

Du hamiltoniečiai lietuviai — Balys Šeduikis ir Juozas Kežinaitis — bal. 28 d. perėmė didžiausią Tillsonburg viešbutį Arlington, kuris yra pačiame šio miesto centre. Išleisdami šiuos nuoširdžius, teisingus ir taurius lietuvius iš Hamiltono, linkime geriausio pasisekimo jų naujai įsigytame versle. Manau, kad ir naujoje vietoje jie bus visų tautiečių pamėgti ir kiekviena proga jų viešbutis ir svetainė bus visų plačiųjų apylinkių tautiečių susitikimų vieta.

Geg. 2 d., šį viešbutį jiems pardavęs, Balys Kronas savo lėšomis ruošia oficialų atidarymą, apie kurį plačiau skaitykite skelbime. Sk. St.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!

Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Pagarba lietuviškam mokslui!

ŠEŠTADIENINĖMS 15 DARBO METŲ

Šį sekmadienį, gegužės 3 dieną, Montrealio sestadieninės mokyklos mini 15 savo veiklos metų, drauge baigia ir mokslo metus.

Šios sukaktuvės nelengvai atsiektos, ir jos sukelia įvairių minčių.

Minint lietuviškųjų Montrealio mokyklų penkiolikos metų veiklos sukaktuves, pirmiausia reikia pasakyti, kad šios mokyklos yra vargo mokyklos. Jos bemaž prilygsta vargo mok. Muravjovo laikų, kai Lietuvos okupantas — rusas — laikė Lietuvą pavergęs, po 1795 metų padalijimo, ir Lietuvos valstybės su verenumo panaikinimo, ir ypač po 1863 metų sukilimo kai lietuviams buvo uždrausta spauda. Tada lietuvė motina savo vaikus mokino skaityti prie ratelio, verpdama. Tiktai pagrindinis skirtumas yra tas, kad tais rusiškosios okupacijos laikais tos sąlygos buvo prievartinės, o mūsų šeštadieninių mokyklų būsena yra mūsų pačių padarinys. Nuo mūsų pačių pareina, jeigu mes neturime normalių, lietuvių dėstomąja kalba mokyklų. Ir tai yra skaudžiausia mūsų gyvenime.

Kad taip iš tikrųjų yra, liudininkai yra mūsų vyresnės ateivijos lietuviai, ir dabar esą gyvi šio fakto liudininkai: Marija Arlauskaitė ir Elena Bandžiutė - Jasutienė, dabar švenčiančios našaus savo darbo reikšmingas sukaktuves ir Pranas Tautkus. Jie buvo vedėjai lietuviškų mokyklų, kuriose lietuvių kalba buvo dėstomoji, o anglų ir prancūzų kalbos tiktai kaip privalomi dalykai. Ir tokių mokyklų Montrealio lietuviai turėjo keturias!

Kai LAS prieš 15 metų su kruto atgaivinti lietuviškas mokyklas, neatsirado 25 tėvų, kurie norėtų, kad jų vaikai būtų mokomi... lietuviškai. Ir taip teko organizuoti bent šeštadienines mokyklas, šūkiu — geriau nors vargo— šeštadieninė — mokykla, negu jokios lietuviškos mokyklos.

Augustinas Ališauskas buvo pirmasis šeštadieninės mokyklos mokytojas. Bet ir ta mokykla buvo uždaryta. Kieno? — Na gi pačių lietuvių! Dabar tas atrodo beveik nepatikima, bet tai yra faktas. Vyresnės kartos ateiviai tvirtai teigia, kad tos pačios jėgos, kurios veikė uždarant pirmąją šeštadieninę mokyklą, veikusią LaSallėje, — likvidavo ir paskutinę lietuvių dėstomąja kalba mokyklą... Deja. Mes patys esame sau priešai...

Norėtųsi pasidžiaugti, jeigu tūlas sąjūdis, kuris dabar Montrealio lietuvių tarpe kyla, ypač jaunimo, ateities vardu ir šūkiu, kad Montrealio lietuviai išeis iš sustingimo ir nesidomėjimo ateitimi ir dar daugiau sukrus ir mokyklų klausimu, mokyklų reikalu. Perspektyvos būtų didžiulės, jeigu mes, anot V. Kudirkos, būtume savo tautai gyvi. Ir dabar mes Montrealyje galėtume turėti mokyklas dėstomąja lietuvių kalba, jeigu su sirinktų bent minimumas mokiniu. Deja, mums dar reikia kovoti ir dėl šeštadieninių, nes permažai lietuvių lanko lietuviškas šeštadienines mokyklas. Gal tiktai penktadalio lietuviškųjų šeimų.

Toronto lietuviai savo šeštadieninėje mokykloje artėja prie dviejų tūkstančių mokinių, o mes? Lyg pas mus trūksta lietuvių ir vaikų, kad mes negalime pasinaudoti mums kvebeko vyriausybės ir Naujakanadiečių draugijos mums duodamomis, mums siūlomomis, privilegijomis. Faktas yra, kad kai kuriose šeimose, — dipukų! — jau tė vai nesusikalba lietuviškai su savo vaikais... Kas gi čia kaltas?

Štai kodėl, kalbant apie mūsų šeštadienines mokyklas, vieton iškilių pagarbos ir padėkos žodžių tėvams, mokyklų organizatoriams, mokytojams, globėjams ir visiems, kas kuo nors šeštadieninės paremia, — savaime išky la minorinis tonas, liūdnas apsisvarstymas.

Pirmiausia — didelė pagarba vyresnės kartos ateiviams, kurie ir trečioje kartoje išlaikė lietuvių kalbą, o vedę kita tautes, papildė lietuvių koloniją, išmokinę jas gražiai lietuviškai kalbėti.

Pagarba tiems vyresnės kartos mokytojams, kurie dirbo lietuviškose mokyklose ir palaikė lietuvių tautą.

Ir šeštadieninės mokyklos yra nudirbusios didelį ir svarbų darbą ir, nors ir sunkiomis sąlygomis, daug pasitarnavusios lietuvybės palaikymui. Jas perėję, mokiniai jau yra susipratę lietuviai, gyvi lietuvių kolonijai, jų yra ir yra labai veiklių. Ir už tai garbė tėvams ir mokytojams, kurie juos auklėja ir ruošia ateities gyvenimui.

Bet visi, visi, kas rūpinatės lietuviškąja mokykla, kas jai aukojatės,—o tai yra faktas, kad daugelis tam ir aukojasi, — kas kuo nors pade date ir rimtai galvojate apie mūsų tautos ateitį, visi būkite pasveikinti ir pagerbti. Jūsų rūpesčiai nepraeis be pėdsakų. Jie bus naudingi ir vertingi ateičiai, brangūs lietuvių tautai, kuri lygiomis su kitomis tautomis turi teisę gyventi ir rūpintis, kad jos ateitis būtų geresnė, šviesesnė, laimingesnė. **J. Kardelis.**

KLB Montrealio stovykla

Žemės ir vietos klausimas Montrealio lietuvių stovyk. lai jau išspręstas. Iš Miškų Departamento sutikimas per leisti tam reikalui 25 akrus žemės prie Lac Sylvere — Sidabrinio ežero buvo gautas jau praeitą mėnesį. Dabar gautas sutikimas ir iš Consolidated Paper Co., kuri tame rajone yra išnuomavusi visus miškus. Taigi, beliko tik formalus sutarties pasirašymas.

Artėja antroji ir svarbiausioji darbo dalis — lėšų telkimas. Su keliais šimtais dolerių 25 akrų plote labai daug nepadarysi. Būtiniems šios vasaros darbams atlikti reikia kelių tūkstančių. Gi tie būtini Stovyklos Valdybos numatyti darbai yra sekanti: miško išvalymas, kelių pravedimas, aikščių stovyklavimui ir automobiliams paruošimas, šulinio iškasimas, virtuvės ir salės - valgyklos pastatymas, bent vieno barako mažiems stovyklautojams pastatymas, tualetų įrengimas ir pačių maudyklių sutvarkymas. Daug šių darbų bus galima atlikti patiems talkos būdu, bet daugeliui jų reikės samdomos jėgos, be to, teks pirktis medžiagas ir įrengimus. Numatytų darbų įvykdymas -jau šią vasarą įgalintų mūsų jaunimą daryti savo stovyklas naujoje vietoje:

Bet ar pasiseks tą keletą tūkstančių dolerių sukelti? Tatai priklausys nuo mūsų visų: nuo jaunimo, kuris lėšų telkimo vajų vykdys ir nuo visų Montrealio lietuvių noro tas jų pastangas paremti.

Sotvyklos lėšų telkimo komitetas yra numatęs kreiptis į visus Montrealio lietuvius prekybininkus, profesionalus ir kitus labjau pasiturinčius tautiečius. kad jie taptų **Stovyklos Mecenatais, aukodami po $100 ar daugiau.** Stovyklos mecenatų pavardės bus įrašytos stovyklos paminklinėje lentoje. Gerą pradžią tuo reikalu padarė K. L. B. Krašto Valdyba su $ 100 ir Montrealio Lietuvių Kredito Unija „Litas" su $800. Reikia tikėtis, kad jų pavyzdžiu paseka ir daugelis kitų lietuvių organizacijų ir privačių asmenų.

Tačiau būtų netikslu ir neteisinga laukti, kad stovykla bus pastatyta vien iš stambesniųjų aukotojų. **Stovykla naudosis visi Montrealio lietuviai, todėl jos įrengimą pagal išgales turėtų visi ir remti.** Mūsų skautai ir skautės numato atlankyti visus Montrealio lietuvius namuose su aukų lapais. Būtų gera, kad niekas jų nepaleistų tuščiomis. Stovyklos organizatorių apskaičiavimais lėšų telkimo planas būtų įvykdytas, jeigu daugumas šeimų duotų po penkius dolerius. Tačiau kiekviena auka, kad ir mažiausia, bus lygiai branginama ir prisidės prie šio gražaus projekto įgyvendinimo. Kadangi ne visi mėgsta skaityti ilgus straipsnius laikraščiuose, tai lėšų telkimo reikalu numatoma greitu laiku išsiuntinėti visiems Montrealio lietuviams informacinį laišką ir tik tada pradėti nuo durų iki durų lankymąsi.

Stovyklai lėšų telkėjai būtų labai laimingi, jeigu šis pirmas vajus būtų ir paskutinis. Mat, jeigu būtų sutelkta didesnė suma šiuo vienu vajumi, tai tolimesni stovyklos tobulinimo darbai jau būtų galima vykdyti iš rengiamų parengimų, organizacijų aukų, loterijų ir kitų pačios stovyklos vadovybės sumanymų lėšoms sudaryti. Užtat nepagailėkime vieno - antro ekstra dolerio ir nelaikykime šio vajaus dar viena iš atsibodusių rinkliavų. **Neuzmirškime, kad ši rinkliava bus daroma ne užjūriams, ne įvykiams, laukiamiems už dešimčių metų, bet vietiniams gyviesiems mūsų pačių jaunųjų ir mažųjų reikalams ir jų lietuvybės stiprinimui.**

Keli žodžiai ir apie pačią vietovę, kurios daugelis nėra nei matę, nei girdėję. Ji yra prie Lac Sylvere ežero, netoli St. Donat, už 100 mylių nuo Montrealio važiuojant Auto-route arba 85 mylios važiuojant 18-tu keliu Rawdon link. **Tai yra pats arčiausias ežeras, kur dar galima vasarvietę gauti iš valdžios beveik dovanai.** Visos trys Toronto stovyklos yra toliau kaip 100 mylių, nuo miesto, o Čikagos stovykla net 200 mylių atstume. Mūsų Sidabrinis ežeras yra nepaprasto gražumo ir labai panašus į Šveicarijos kalnų ežerus. Jo vanduo yra toks švarus, kad 20 pėdų gylyje gali akmenukus skaičiuoti. Visi krantai - uola arba smėlis. Dydis: 2.5 mylios išilgai ir apie 0.5 mylios skersai. Pačios stovyklos krantas neaugštas ir vanduo negilus, visai tinkamas mažamečiams stovyklautojams. Stovyklavimui vieta yra aukšta ir aikščių pakopomis kyla į kalną. Tinkamas jos išplanavimas šią stovyklą gali padaryti vieną iš įdomiausių visuose Laurinijos kalnuose.

Prie Lac Sylvere ežero lietuviai turi 32 sklypus iš 180. Būtų geistina, kad nė vienas iš tų sklypų neišeitų iš lietuvių rankų, nes vėliau jų nupirkimas bus sunkiai įmanomas dėl aukštų kainų. Priešingai, būtų gera, kad suinteresuotieji ten kurtis, dar per imtų neapstatytus skypus iš nelietuvių. Perleidimo dokumentų sudarymo reikalu mielai tamstoms pagalbos suteiks Stovyklos vadovybė.

Montrealio lietuvių visuomenė šiuo metu yra viena iš vieningiausių visoje Kanadoje, o gal ir visame Amerikos žemyne. Tatai padrąsina leistis ir į šios pirmos pasaulyje bendruomeninės lietuvių stovyklos organizavimą. Kodėl mums, montrealiečiams, netapti bendruomeninio vieningumo pavyzdžiu visoms kitoms lietuvių kolonijoms?

Pr. Rudinskas
K.L.B. Montrealio Stovyklos Valdybos Pirmininkas.

Aktorė Rūta Kilmonytė-Lee

APIE VIEŠNAGĘ LIETUVOJE

Per radio su J. Stuku ir J. Valaičiu

Sutkas: Dabar prie mikrofono turime lietuvaitę, Hollywoodo aktorę Rūtą-Lee Kilmonytę, ką tik sugrįžusią iš pavergtos Lietuvos.

— Panele Kilmonyte, kaip jums atrodė viskas Lietuvoje? Pirmiausia, ar kraštas jums patiko?

Rūta: Dabar teisybę jums galiu pasakyti. Daug esu girdėjusi apie Lietuvą... Ir dainose, ir poemose, ir dailininkų darbuose ir visada toji Lietuva atrodė labai graži. Niekas nemelavo. Lietuva tikrai labai, labai graži, ir man labai įdomu buvo ją pamatyti. Ir dabar, kai aš ten buvau, visa Lietuva buvo sniegu apdengta, tai man dar įdomiau buvo, nes mes Kalifornijoje mažai matome to sniego. O tikrai tėvai ir visi nemelavo, Lietuva tikrai graži.

Stukas: Vykote ten aplankyti savo sergančios bobutės. Kurioje vietoje ji dabar gyvena?

Rūta: Ji pirmiau gyveno Klaipėdoje, o dabar atvežta į Kauno kliniką. Dabar ji ten prižiūrima, ir valdžia man pasakė, kad leis parsivežti į Ameriką. Tikiu, kad man teisybę sakė ir gal po trumpo laiko galėsiu bobutę parsivežti į Kaliforniją.

Stukas: Kokias kitas vietoves teko aplankyti?

Rūta: Pirmiausia buvome Vilniuje. Iš Vilniaus važiavome į Kauną, paskui iš Kauno važiavome gimines pamatyti Dauguose, paskui į Varėną, vėl grįžome į Kauną, paskui į Vilnių, Maskvon ir tada Amerikon.

Stukas: Dar norėčiau paklausti apie Lietuvos jaunimą.

Rūta: O, klausykite, visi lietuviai, ar jie Lietuvoje, ar čia — labai nuoširdūs žmonės. Tas jaunimas taip gražiai mane priėmė. Jie vyksta gastroliuoti į kitas vietoves, ir man pademonstravo visą savo spektaklį, kurį atliks įvairiuose koncertuose. Davė man visokių dovanų. Lankėmės pas juos, kai Juozines šventė,*) o mano tėvas yra Juozas, tai ir jam padovanojo lietuviškų juostų, ir gintaro davė parsivežti. Labai, labai malonūs žmonės, o jaunimas labai įdomaujasi, kaip mes gyvename, ką mes daromė, kaip mes mokinamės, kur mes dirbame ir t. t. Man atrodo, kad būtų geriausias dalykas, jei mes galėtume dabar tą jaunimo grupę ar kokį nors ansamblį parsivežti Amerikon gastrolėms, parodyti jiems, kaip mes čia gyvename, ką mes čia dirbame. Man atrodo, kad tai jiems būtų la-

*) Juozapinių Lietuvoj nešvenčia Tai buvo padaryta specialiai.
N. L. red.

Nukelta į 7-tą psl.

JUOKDARIAI

NAUJA SPECIALYBĖ — ŠUNŲ GLOSTYTOJAS

Bolševikų agentas, prasiskverbęs į ALT, pasirodė išradėjas esąs. Jis konkuruoja Nikitą. Nikita didžiuojasi paleidęs pirmąjį dirbtinį satelitą, o Albinas Morkus pirmasis išrado naują amatą — šunų glostymą. Jis pats apie tai išsipasakojo „Tėvynės Balse". Esą, dirbdamas pas Dan Kuraitį, pardavinėdamas jo automobilius, jis pastebėjęs, kad jeigu pirkėja turi šunį, tai jam tą šunį paglosčius, pirkėja greičiau automobilį nuperka ir daugiau sumoka... Tai jis ir pradėjęs pirkėjų šunis glostyti ir pas Dan Kuraitį turėjęs gerą džiabą...

Taigi, Albinas Morkus pirmasis šunų glostytojas...

ALBINAS MORKUS PATS PRIEŠ SAVE

Albinas Morkus „Tėvynės Balse" rašo, kad Dan Kuraitis parašęs apie sovietiją bjaurią knygą... Bet A. Morkus išsijuosęs įrodinėja, kad Dan Kuraitis nemokąs rašyti, ir kad jis, Albinas Morkus, dirbdamas „Naujienose", iš niekam vertų Dan Kuraičio laiškų rašęs Dan Kuraičio vardu straipsnius, iš kurių buvusi sudaryta knyga. Išeina, kad A. Morkus, ne Dan Kuraitis, parašė tą knygą, — tai kam gi jis tą knygą, kurią jis, ne Dan Kuraitis, parašė, niekina? Ar gi A. Morkus ne juokdarys?

DAILININKUI REIKALINGAS PASTABUMAS

Atrodo, kad dail. Rūkštelė neturi pastabumo. Viena, kad jis nepastebėjo, jog Kristų bučiavo tiktai vienas Judas. Antra, kad vietoje pasirinkęs savo kolegą modeliu, ar ne tiksliau jis būtų padaręs, turėdamas daugiau pastabumo, — kad Kristui bučiuoti būtų pasirinkęs Albiną Morkų? Tokiu atveju nebūtų reikėję nei Kristaus painioti (dėl ko pasipiktino dr. Girnius) į asmenines „nuosmukiškas" kombinacijas, nes būtų užtekę, kad Morkus bučiuotų Grigaitį ar Šimutį, ir to jau užtektų, kad Morkus yra tikras Judas...

NUŠNEKĖJO VYRAS...

Vyt. Širvydas, liaupsindamas savo moteréles ir nuostabų jų gabumą, baigdamas „Vienybėje" tą panegirikų straipsnį, visiškai susipainiojo ir niekaip nesugebėjo atskirti, kur yra Biržiška ir kur Tyslevienė, ir neatrinko kur yra Narkeliūnaitė ir kur Tumas Vaižgantas...

Atrodė, kad V. Širvydas ir žinių turi, ir moka jų pasirinkti, ir moka parašyti, —ir kaip čia taip fatališkai susipainiojo? Ar jam galvosenų paveikė Naujokas iš „Dirvos"?

Broliai lietuviai, tiktai nesijuokite, nes čia labai rimtas dalykas...

Mandrapypkis.

Mirus
JANINAI KAČERGIENEI,
liūdesio valandoje
VYRUI, SESERIAI, BROLIUI ir ŠVOGERIUI
giliausią užuojautą reiškia
Keturkų šeima ir
R. Simaniūkštis.

JANINAI KAČERGIENEI
mirus,
VYRĄ VINCĄ, SESERĮ ELENĄ, BROLĮ LEONĄ
nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi
Alfonsas ir Petras Aleknai.

JANINAI KAČERGIENEI
mirus,
VYRUI V. KAČERGIUI IR GIMINĖMS
nuoširdžią užuojautą reiškia
K. Butkienė.

JANINAI KAČERGIENEI
mirus,
vyrą VINCĄ, seserį ELENĄ, brolį LEONĄ
ir artimuosius
nuoširdžiai užjaučia
A. ir F. Jurgutavičiai.

Mielus prietelius
VINCĄ KAČERGIŲ ir LEONA ČERNYŠOVĄ
skaudaus netekimo valandoje giliai užjaučiame
V. E. Kerbeliai ir
A. Remeikienė

LIŪDAI IR PETRUI DAUNIAMS,
jų mylimam TĖVUI ir UOŠVIUI mirus,
nuoširdžią užuojautą reiškia
Alė ir Albinas Paškevičiai.

Mielą bičiulį,
KLEMENSĄ KIAUŠĄ,
mirus sūnui Lietuvoje, nuoširdžiai užjaučia
A. ir F. Jurgutavičiai.

MIELĄ KLEMENSĄ KIAUŠĄ
jo mylimam sūnui mirus Lietuvoje,
nuoširdžiai užjaučia
M. ir V. Škudai.

D-ro B. Matulionio

KALBOS ATGARSIAI IR KAS TOLIAU

2.

Pasisakė ir Girnakalis Vienybėj, gana atvirai ir ne banaliai. Jis visada šaltas ir susivaldąs, bet šį kartą jaudinosi, nors ir „vėsesnėj nuotaikoj" rašė, ir kai kur pergriežtus epitetus pavartojo. Paprastai jis nesišvaisto „deimančiukais", kaip jo oficialus principalas Vienybėj, yra gerai informuotas, kas dedasi lietuviškame pasaulyj, su gera erudicija. Kala ritmingai „iš kairės ir dešinės", nors žymiu, kad jo kairė stipresnė yra. Jo dialektika be priekaištų, jo sintezės gerai apgalvotos.

Kai dėl pačių tezių, tai dažnai atrodo, kad jos parinktos su tikslu ir intencija ir gerokai paretušuotos. Kartais gana nuoširdžiai pavaizduoja patriotą, jaudinasi dėl nevykusios laisvintojų politikos ir politinių klaidų, kaip pav. paskutiniame savo straipsnyj dėl Dr. B. Matulionio kalbos. Norėtų turėti „tyrą lietuvio sąžinę". Visai bereikalingai patsai save priskaitė prie matulioninių pakvaišėlių.

Vieną teisybę jisai savo straipsnio gale pasakė: „Būtų ir daugiau apie ką panašiai pasisakyti, ypač lietuvybės likimo klausimu, bet Vasario 16-ji nėra koks studijoms skirtas kongresas. Tą teisybę Girnakalis turėtų taikyti ne tik sau, bet ir Matulioniui. Tuo tarpu iš Matulionio jis reikalauja studijinių žinių, kad ir apie Karaliaučiaus kraštą, Matulionio kalboj paliestą. Pranešėjui per Vasario 16 skiriama tik 30 min., Matulionis trubutį užtęsė, bet visvien per tokį trumpą laiką galėjo tik bendrybėmis kalbėti. Girnakalnis siūlo mūsų veiksniams išleisti ruso Kuznerio knygą anglų kalba kaipo įrodymą, kad rusai neslepia rytprūsių krašto istorijos. Bereikalingas susirūpinimas, nes veiksniai yra anglų kalba išleidę savąją studijinę medžiagą apie Mažąją Lietuvą. Apie tai galėtų gauti žinių pas Mažosios Lietuvos atstovus čia pat New Yorke. Jie savo kraštą geriau pažįsta negu rusai.

Dėl rusams skirtų Matulionio epitetų nevertėtų perdaug piktintis. Jūsų užtarimi, rusai iš viešų tarptautinių tribūnų ne tokius epitetus paleidžia, net ir batą nusiauna.

Nebūk perdaug vienašališkas, p. Girnakali. Tamsta irgi daraisi nuobodus ir banališkas, kai bandai užginčyti Lietuvos rusinimą. Pas Tamstą išeina, kad Lietuva rusinama ir nerusinama. „Ir taip ir ne" — pas Tamstą dažnai kartojasi. Štai Tamstos replikos ištrauka:

„Yra tikrai žinoma, kad šalia lietuvių kalbos daug kur įvesta ir rusų kalba..., kad siekiama rusų kalbą padaryti antrąja gimtąja lietuvių kalba... Bet taip pat tikra tiesa, kad yra paruoštų ir dar ruošiami dideli lituanistų kadrai, kad kaip niekada Lietuvoje išplėstas lietuviškas švietimas, dar niekad Lietuvoje nebuvo tiek paplitusi lietuviška periodinė spauda, dar niekada Lietuvoje neišeidavo tiek daug lietuviškų knygų, dar niekada Lietuvoje nebuvo taip uoliai rūpinamasi lietuvių kalbos grynumu... Matulionis nesupranta ten vykstančių procesų. Atrodo, kad jį pilnai patenkina ligi galimos ribos suskurdusi Dirvos ir Draugo informacija, daugiau nieko".

Čia kalbėta su pagražinimais, iš tikrųjų ne visai taip yra. Periodinės spaudos Lietuvoj labai daug, tiek daug, kad visos perskaityti neįmanoma, bet kokia jos vertė? Tai kiaurai komunistinė propogandinė spauda, tai valdiška (kazionnaja) periodika, Tas pat ir su knygom. Visos jos trafaretiškai komunistinės, žmonėms jos neįdomios, ten tik žodžiai lietuviški, o turinys rusiškai komunistinis.

Apie knygos vertingumą sprendžiama ne pagal išleistų egzempliorių skaičių. Pačioj Sov. Rusijoj vertingos knygos išeina labai mažu tiražu ir užsienyj jas sunku gauti. Tikroji lietuviška knyga gali išvysti pasaulį tik perėjusi cenzūros skaistyklą. Buvo atodrėkis po Stalino mirties. Dabar vėl pradeda šalti. Kam nutylėti, kad daug parašytų lietuviškų knygų nesulaukia spausdinimo. Net dailiajam menui diktuojamas

Sportininkas hockey žaidejas Bobby Hull iš Cikagos Black Hawks ir Scott Young apsupti jaunų sporto mėgėjų. Yra pagamintas dokumentalinis filmas „The World of Bobby Hull".

stilius ir turinys. Kalbos gry numu rūpinasi visi sąmoningi lietuviai nuo Jablonskio laikų. Labai džiugu, kad ir Lietuvoj toji tradicija puoselėjama, bet ar čia yra pilna laisvė? Kažin? Gal būt, kad bendrinėj kalboj jie laisvesni, bet specialių mokslų šakose jiems brukami rusiški arba rusiškai sudaryti lietuviški terminai. Yra žinių, kad specialiuose moksluose kaip technologija, medicina, gamtos mokslai Lietuvoj jau 40 % procentų skelbiami rusų kalboj, Latvijoj jau 60%, o Estijoj dar daugiau.

Nepaslaptis, kad kai kurie rusų kalbininkai įrodinėja ir net kalbininkų kongresuose diskutuoja, kad Baltijos tautų kalbom daugiau tiktų rusų raidės (graždanka), o ne lotynų. Toki dalykai jau buvo vakariečių spaudoj pastebėti.

Ten vykstančius procesus mes gerai suprantame. Nema nyk, p. Girnakali, kad tik tamsta gali juos suprasti ir dėl jų sielotis. Mes visi gerai suprantame, kad Lietuvoj jauna karta išaugo kitose sąlygose. Taip pat gerai suprantame, kad mums rusiškojo komunizmo problema jau pavirto rusiškojo imperializmo problema arba dar tiesiau lietuvių - rusų problema, kuri jau tęsiasi keletą šimtų metų. Jiegos nelygios, bet mes čia nevieni. Yra pagrindo manyti, kad ir jaunoji karta Lietuvoj šitą problemą gerai supranta ir deda visas pastangas, kad atsispirtų, kur galima ir kaip galima. Tamstos gi stačiokiška pastaba apie suskurdusią Dirvos ir Draugo informaciją, čia visai nevietoj. Pagaliau, Draugas kaip Draugas, o Dirvoj tilpo Naujoko parašyta Matulionio kalbos kritika visai panaši į Tamstos pasisakymus tuo pačiu reikalu. Čia kaip ir solidarumas pademonstruotas, Tamsta turėtum į tai atsižvelgti.

Praleisdamas pesimistinį ir neesminį Girnakalio filosofavimą apie tironijų žuvimą ir tautų mirtį, noriu sustoti ties jo, atrodo, nuoširdžiu prisipažinimu, kaip ir... maža išpažintimi jo straipsnio pabaigoj. Gal būt netyčiomis išsprūdęs Matulionio posakis „mokyti pakvaišėliai" pataikė į jautrią vietą, palietė sąžinę ir vertė prisipažinti. „Štai, ponas Matulioni, ir čia rašau aš, vienas iš pakvaišėlių", sako Girnakalis. Kiek supratau Matulionį, pakvaišėliais jis pavadino tuos, kurie tiki kolaboravimu su okupantu padaryti gerą savo tautai, o ne tuos, kurie ieško ryšių su tautos kamienu. Čia yra didelis skirtumas. Ryšių su tautos kamienu mes visi norėtume, tik kokiu būdu galėtume juos sumegzti. Yra gi geležinė uždanga, pasų kontrolė, susisiekimas tik per

Nukelta į 6-tą psl.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

LIETUVIAI LAIMI

Ontario atvirose stalo teniso pirmenybėse dalyvavo ir lietuviai. Didžiausią staigmeną padarė trylikos metų V. Nešukaitytė (tai atžymėjo ir angliškoji spauda) mišriame dvejete iškovodama meisterio vardą. Vyrų grupėje, Violetos tėvelis J. Nešukaitis užėmė antrą vietą.

OLIMPINIAI METAI

Šie metai — olimpiniai metai. Deja, Lietuvos trispalvės nematėme Innsbrucke, nebeplevesuos jinai ir Japonijos sostinėje. Tačiau turime puikią progą išgarsinti mūsų Tėvynės vardą Australijos žemėje, prisidėdami prie mūsų krepšininkų išsiuntimo į tą kontinentą. Tautieti, savo auka, prisidėk prie kelionės išlaidų padengimo, siųsdamas savo įnašą Kanados Komiteto iždž. L. Rickevičienei, 4 Avon Av., Toronto 9.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

— Maskvos Trudo rankininkai sužaidė dvejas rungtynes prieš Kanados Atletą, pralaimėdami pirmą dieną 28:24 ir 29:24.

— Plaukimo rungtynės Kaunas - Vilnius baigėsi kauniečių pergale 167:129.

— Sov. Sąjungos futbolo pirmenybių rungtynėse Vilniaus Žalgiris nugalėjo Krasnodarą 1:0.

— Algirdas Kaminskas, išsokęs 1,96 m pasiekė naują Lietuvos jaunių rekordą.

— Taline vyko Pabaltijo ir Leningrado jaunųjų krepšininkų pirmenybės. Mūsų atstovai pasirodė blogiausiai, užimdami paskutinę vietą. Pirmi buvo latviai, antri estai ir treti — leningradiečiai. Lietuvių, sužaistų rungtynių pasekmės: (mergaitės 13 — 14 m.) Lietuva — Latvija 19:29, Estija 29:21, Leningradas 23:22. (Berniukai 13 — 14): Lietuva — Latvija 25:25, Estija 45:32, Leningradas 24:24 (Jaunutės 15—16 m.) Lietuva — Latvija 20:30, Estija 33:38, Leningradas 30:30. (Jaunučiai) Lietuva — Latvija 25:25, Estija 33:47, Leningradas 43:51. Jaunės (17—18 m.) Lietuva--Latvija 58:62, Estija 57:58, Leningradas 45:68 Jauniai: Lietuva — Latvija 38:57, Estija 75:74, Leningradas 70:58.

IŠ VISUR

— Sov. S-gos moterų krepšinio rinktinė, vadovaujama lietuvio Stp. Butauto ir Alek siejevos, vykdama pasaulio pirmenybėms į Perų, sužaidė draugiškas rungtynes prieš JAV rinktinę, nugalėdama ją 73:27. Daugiausiai taškų SSgai pelnė latvė Smildzinė.

— Krepšinio rungtynėse Čekoslovakija nugalėjo Vengriją 77:73.

— Futbolo rungtynėse Dubline Ispanija nugalėjo Airiją 2:0, o Anglijos olimpinė rinktinė Atėnuose turėjo nusileisti Graikijai 1:4. Kitos pasekmės: Jugoslavija — Rumunija 4:3, Lenkija — Valencija 1:2.

— Devyniolikametis amerikietis R. Mathson rutulį nustūmė 19,19 m.

— Mulatas M. Whitfield, laimėjęs 1948 ir 1952 m. olimpinėse žaidynėse 800 m bėgimus, Ebony žurnale siūlo negrams boikotuoti JAV olimpinę rinktinę ir tuo pačiu, negirti šio krašto spalvas Tokijo olimpjadėje.

Arklių lenktynėse vienoje JAV vietovėje, E. Abraham pametė savo piniginę ir 195 dol. esančius joje. Jis labai nustebo, kai po 24 valandų paštininkas atnešė jam laišką ir pašto perlaidą 250 dol. Laiške rašoma: „aš radau Jūsų 195 dol. ir panaudojau juos arklių lenktynėms. Laimėjau 300 dol. suprasdamas, kad mes turim pasidalinti ta laime".

— V. Vokietijos „Bundeslygos" pirmenybėse ir toliau pirmauja FC Koelno futbolo komanda prieš Meiderich ir E. Frankfurt. 15 ir 16-tą vietą užima Muenster ir Saarbruecken.

— Sportiniam gyvenime (ypač profesionalų tarpe) vis plačiau išgirstama apie vad. „dopingą". Vakarų Vokietijos žurnalas „Kickers" Nr. 14 padarė pasikalbėjimą su buv. Vokietijos 100 ir 200 m. bėgimo meisteriu prof. dr.

Nukelta į 7-tą psl.

Pažinkime save ir kitus.

Padauguvio Lietuva

Petras Būtėnas

ŠAKOTAS PRIERAŠAS

Čia yra apie:

Minkštuosius priebalsius **j** ir **l** ir priebalsio minkštumą rodantį ženklelį - raidę „i";

Kosupę ir dvi Laukesas upes toli į rytus nuo Padauguvio Lietuvos;

Žodžio **u p ė** reikšmę baltų žemės vietovardžiuose;

Didįjį Dniepro vandans kelią ir baltų žemėje;

Dauguvos ir Dniepro augštupių baseinų baltiškumą;

Baltų rytinius galindus;

Slavų visur ten vėlyvą atsikraustymą;

Padauguvio Lietuvos rytinį platų gilų lietuvišką užnugarį;

Rimšės miestelio lietuvišką apylinkę; ir kitką.

* * *

1. Šiame „Padauguvio Lietuva" straipsnyje bus kam nepatikęs prieveiksmio **l a b j a u** su priebalsiu **j** rašymas. Tai tarmybė, bet dėl to gera išradinga proga pasikalbėti. O priimta yra rašyti be garso **j**, jo vietoje teįrašant pirmiau stovinčio minkštojo priebalsio minkštumą rodantį (betgi garso negalintį minkštinti, nes ne tos jo pareigos) ženklelį, raštu išreiškiamą, jį ir netariamą, kaip pvz.: **bulbių** ir **bulvių, džiaugsmelius, karčių, kiaulių, kiaunių, kelias, lapių, upių, žaliausiasis...**, labas, bet **labiau, labiausiai** ir kiti iš tų visų išvestiniai atitinkami žodžiai su jų atitinkamomis lytimis. **Labi-au, geri-ausi-as, upi-ų** ir kt. žodžiams įrašoma „i" (Tai ne garsas!), parodant žodžių skaitytojų tarėjų akims, kad priebalsiai **b, č, dž, p, r, s...** tėra ten minkšti, todėl ir minkštai tariami, ir rašomoje kalboje nebetariami priebalsiniais junginiais **bj, č** (t+š) iš ***tj, dž** (d+ž) iš ***dj, pj, rj, sj** ir kt. žodžių šaknų pabaigoje (po tikrosios šaknies) ar ir priesagose, — taigi žodžių galuose.

2. Betgi žodžio šaknies pradžioje tik sprogstamieji lūpiniai priebalsiai balsingas **b** ir nebalsingas **p** (minkštieji) mūsų liaudies kalboje plačiai žmonėse po savęs tebeturi tebetariamą pučiamąjį gomurinį balsingą priebalsį **j** (minkštas jis), ir todėl jo vietoje nebūtų rėkiamo reikalo rašyti kokį minkštumą rodantį ženklelį — raidę „i", teįrašant tikrai girdimą priebalsį **j**: **bjaur-us...**, **pjau-ti...**, **pjud-yti...**, **spjau-ti...** ir, žinoma, iš tų žodžių kiti visi išvestiniai žodžiai. Kas kita su kitais taip pat minkštais priebalsiais, po kurių tariant visai nebėra likusio priebalsio **j**, nebent dar kur kokioje pošnektėje, pvz.: bliau-ti, briaun-a, džiau-ti, čia, kiaulė, kiaunė, miau-ksi, žiaun-a ir tt.

3. Kad žodžio šaknyje priebalsių junginiai **bj** ir **pj** tebėra tokie, t. y. kad priebalsis **j** tebėra, tai teberodo, minėjau, ir gyvoji kalba, išlaikiusi **j**, ir net mūsų kalbos pošnektės, kur minkštojo priebalsio **j** vietoje vartoja kitą, bet irgi tik minkštą priebalsį **l**. (Tada rašydami po **l** įrašo jo minkštumą rodantį ženklelį „i"), pvz.: oras su-bjur-o ir oras su-bliur-o; jis spju-ksi ir jis spliu-ksi; lietuvių pjau-ti, o latvių pliau-t.

Latviai čia vietoj mūsojo minkštumą rodančio ženklelio „i" prie minkštai tariamų priebalsių prijungia uodegytę, nelyginant mūsų nosinio **a** balsio uodeguotoji raidė **ą**. Tad kaip ta latvių kalbos rašybos „uodegaitė" nėra tinkama, taip žinoma, ir lietuvių prasimanytasis priebalsio minkštumą rodantis ženklelis — raidė „i" taip pat nėra tariama. Taigi, lietuvių kalbos abėcėlė turi dvi raides **i**, vienodai rašomas: **i** trumpam garsui **i** parašymu reikšti ir „i" priebalsio minkštumą terodantį ženklelį.

Latviai šiuo atveju yra nuoseklesni ir praktiškesni. Mat, pvz. mokyklose mokiniams priebalsio minkštumą rodančios raidės „i" funkcijos išaiškinimas yra sunkesnis todėl, kad čia ta raidė **i** ne garsą reiškia (šir**dži**-ų...), o čia netrukus, šmakšt, ta pati raidė **i** jau garsą reiškia (šird-im-i...). Gi tikslas vis dėlto tėra garsas, bet ne koks iš pupų nevaromas ženklelis „i". O kai kitas mokytojas priebalsio (garso) minkštumą rodantį ženklelį „i" pigiai dar pavadindavo ar tebepavadina atlapiai tardamas ir: „y **m i n k š t ą** žodyje **k i a u r a s** rašyk", tartum savaime minkšti **i, į, y** balsiai kada nors dar galėtų būti ir kieti, — tai ir gaunama: pats tas įvardas (terminas) yra klaidingas, nes ir klaidinantis; trumpasis garsas balsis **i** tarėjo burnos paverstas yra ilguoju balsiu **y** ar **į** (Visi nosiniai balsiai yra tik ilgi, nes jie iš mišriųjų dvibalsių: **ą** iš **an, ę** iš **en, į** iš **in** ir **ų** iš **un**); dar plus ir vyriškoji giminė pagal „raidę" šmėklinėja, o žodis **r a i d ė** yra moteriškosios giminės. Mat, svarbiausi garsų balsių **y, į,** ir **i** tarimo girdimieji reiškiniai yra gi atitinkami garsai (vyriškosios giminės, o tų tokių garsų regimieji ženklai yra raidės **y, į** ir **i** (moteriškosios giminės). Dėl to nevienodai traktuojamo bei terminologiškai netiksliai aptariamo „i" ir susijaukia garsas, raidė bei priebalsio minkštumą teskelbiantis ženklelis - raidė „i". Tuo klaidingu, o toliau ir klaidinančiu keliu pvz. pats mokytojas pasunkina sau darbą ir patiems mokiniams šitoks nevienodumas sutrukdo garso, raidės ir minkštumą rodančio ženklelio - raidės „i" greitesnį ir tikrą įsidėmėjimą. Manau, kad emigracinėje mokykloje ta bėda juo didesnė ir nereikalingo darbo juo daugiau. Užtat dėl to neišsimoka mokinių kaltinti.

4. Taigi, priebalsis **j** yra baltiškas, kuris žodžio šaknies pradžioje po **b** ir **p** pasitaiko tariamas taip pat priebalsiu — minkštuoju **l** net ir nebaltų kalbose. Bet, matysime, žodinis pavyzdys tą priebalsį **l** minkštąjį irgi atves į senąjį baltiškąjį **j**; tas atvejas, kaip ir čia „3" skirsnyje. Kad skaitytojui būtų dar aiškiau (žmogui bus naudinga dar ir lietuvių tautos etnogarfiniam lapui pažinti), tai atsiminęs štai imu nors ir šitokią žinią.

„Padauguvio Lietuva" straipsnio pradžioje buvo paminėta **K ô s u p ė** upė. K. Būga, Rinktiniai raštai. III. 527 p. Aistiškosios (taigi, baltiškosios. P. B.) kilmės Gudijos vietovardžiai" straipsnyje rašo: rus. **K a s p l i a** upėvardis, na ozere na **K a š ū p l e** (Kas+ūp-l-e; čia tas **ū** yra visatrumpis, trumpesnis už indoeuropiečių ir baltų, taigi ir lietuvių kalbos trumpąjį **u**, stačiai kimus, taigi vadinamas rusiškai tviordyj znak, kuris yra nepalyginti jaunesnis už ide. ir baltų trumpąjį **u**, paskui slavams jis visiškai išnykdamas. P. B.), **K a s a p é c, K a s a p c y** — žvejys žvejai iš ten kaimo **K a s - p l i** (vs. km.), o tai yra iš prarusių kalbos lyties ***K a s u p l i a** (Kas+ūp-l-ia, kur yra tas **ū** irgi visatrumpis. P. B.), kuri būtų atsiradusi iš aist. ***K a s u p j ė** (*Kas+up-j-ė, kur šakninis **a** yra ilgas. P. B.), ir lietuvių būtų ***Kos+up-ė** (iš kamieno ***K o s+u u-j-**; baltų **a** ilgasis, buvęs ir lietuvių kalboje, dabar šiokiu atveju yra tariamas, **o**; garsas **o** turi kirtį ir yra tvirtapradės priegaidės. P. B.). Dar žr. šio skirsnio patį galą apie Kosupę.

Tolimesnė analizė: rus. **K a s+p l - i a**, ***K a s+ū p - l - i a**, kur yra minkštas priebalsis **l** atsiradęs senojo priebalsio **j** vietoje, o šis garsas tėra tik minkštas. Tuoj daugiau paaiškės. Jei sugretinsime to sudėtinio įvairių lyčių upėvardžio ir ten gyvenvietės vardo antruosius sandus (antrąsias šaknis) **-p l-ū p l** (**u** yra visatrumpis) ir **- a p -**, tai teks pripažinti, kad šalia **- a p -** esantis tik **-p p-** telikęs yra iš **- ū p l -**, **- ū p - l -** ir šalyje turi savo įvairybę **-a p-**; **-a p -** ir **-ū p-**, (**ū** visatrumpis) iš **u p-** yra grynosios šaknys, o **l** yra tos bendrosios šaknies pašaknis, kaip pvz. yra ir liet. **pjauti** bei lat. **pliaut** arba liet. **up-ė upj-ų** (dabar ršk. tik **u p - ių**), o lat. **u p-e upj-u** (kur **j** ir šiandie ten sveikas tebėra) — su senuoju pošakniu **j**. O kas paskui slajų yra **-a p-**, tas lietuvių ir latvių nuo seno yra **u-p - „liet. u p - ė, lat. u p - e"** ir kas paskui slavų yra **- ū p - l -** (**ū** visatrumpis), tas lietuvių ir latvių nuo seno yra **u p - „liet. upj-ų, o dabar up-ių; latvių up-j-u** ir liko". Prūsų kalbos ist. šlt. rašoma **a p p e**, taigi **a p - ė „up-ė", o slavų kalbose upė** žodžiui vadinti yra visai kitas žodis šaknies **r i e k-**, ir plg. rusų **r e k á** iš ***riekâ**.

A p ė ir **u p é** yra tik baltiškieji bendriniai ir reikale tikriniai

žodžiai. Taigi, kur to žodžio vietovardžiuose (ypač vandenvardžiuose, esama, ten ir baltų senieji pėdsakai žemėje, kada ten dar nesimaišyta nei slavų, nei germanų. Dar toli į piet ryčius nuo Kasupės upės, Dniepro augštupio baseine, taigi ir Dniepro anoje - kairėje - rytinėje pusėje, tarp kitų baltiškųjų vietovardžių yra ir **a p ė s u p ė s** žodžio (vietovardinės lytys geografiškai maišosi) vandenvardžių; žr. V. N. Toporov i O. N. Trubačev, Lingvističeskij analiz gidronimov Verchnego Podneprovja. Moskva. 1962 (taigi, neseniai išėjusi knyga): **A p e l k a** upėv. 176 p., **V o p'** ir kt. upėv. 181 p., **U p i n ' k a** ir kt. upėv. 211 p. ir dar 171 p. Jei šitokia baltiškoji žodžio šaknis įvairuoja, tai nėra jokios nuostabos kaip kad ir pvz. lietuvių kalbos pošnektėse šitaip pasitaiko su įvairiais žodžiais. — Be to, **K o s u p ė s** upėvardžio reikalui žr. Lingv. analiz. 190 p. **K o s i n k a** upėv., Kos-in-k-a.

Bus daugiau.

KULTŪRINĖ KRONIKA

LIETUVOS KVARTETAS LAIMĖJO VARŽYBAS

Rugsėjo mėnesį Liege, Belgijoje ,įvyks tarptautinis kvartetų konkursas. Sov. Rusija, žinoma, iš anksto ruošiasi. Tuo tikslu Maskvoje įvyko kvartetų konkursas, kuriame dalyvavo penki geriausi visoje Rusijoje ir jos šalyse esą kvartetai. Konkurse, kurį vertino žymiausi Rusijos specialistai, laimėjo Lietuvos kvartetas: E. Paulauskas — pirmasis smuikas, K. Kalinauskaitė — antrasis smuikas, R. Kulikauskas — violenčelė ir J. Fledžinskas — altas.

Tačiau Lietuvos kvartetui, kuris Budapešte išėjo laimėtoju Haydno vardo konkurse, dar teks išlaikyti trečią konkursą... dar Maskvoje ir, lai mėjęs ji, galės vykti į Belgiją.

LIAUDIES ANSAMBLIS PERRENGTAS

Lietuvos dainų ir šokių ansamblis paruošė naują programą, su kuria ruošiasi gastroliuoti užsienyje. Tam tikslui ansamblis naujai perrengtas pagal dailininkės D. Kapustinskaitės - Mataitienės paruoštus kostiumų eskizus. Kostiumus dailininkai įvertinę gerai.

RADO SHEAKSPEARO INSCENIZACIJAS

L. ir Menas rašo, kad tūlas vilnietis Heinrichas Huesmanas, rašąs disertaciją apie Goethes paruoštas Shea kspearo inscenizacijas, Veimare radęs ligšiol nežinomas penkias inscenizacijas: Romeo ir Julijos, Venecijos pirklio, Karaliaus Lyro, Audros ir daug triukšmo dėl nieko. Be to, prie tų inscenizacijų yra ir Goethes paruošti pieši niai, kurie ligšiol irgi nebuvo žinomi.

RASTA MICHEL ANGELO MEDINĖ SKULPTŪRA

St. Spirito vienuolyne, Florencijoje, rasta Nukryžiuotojo skulptūra, medinė, kurią žinovai pripažino Michel Angelui. 1492 metais skulptorius ten studijavo anatomiją ir padarė tą skulptūrą, kuri dabar išstatyta Ufici galerijoje, Florencijoje.

MONTREALIO SIMFONINIS ORKESTRAS,

kuriame dalyvauja Jonas Malaiška, bal. 28 d., 8.30 v. vak. Place des Arts ruošia koncertą.

IR VENERA IŠVYKO KELIONĖN

Po Monos Lizos Džiokondos iš Luvro pajudėjo ir kita garsi dama — Miloso Venera, garsioji skulptūra. Garsenybių kelionės nėra paprastos. Jas reikia saugoti daugiau, kaip karalienes ir diktatorius. Taigi, Miloso Venerai buvo paruoštas specialus guolis — dėžė, kurioje Venera gali saugiai gulėti. Ją iš Paryžiaus į Marselį lydėjo būrys policijos. Marselio uoste ją nuleido į „Vietnamo" vardo laivo triumą, kuriame vežami labai brangūs daiktai. Ir pakeliui Miloso Venerą lydėjo irgi spec. apsauga, kol ji pasiekė Japoniją.

SHEAKSPEARO GIMIMO SUKAKTUVĖS

Šiemet sukanka 400 metų nuo garsiausio pasaulyje dramaturgo William Sheakspearo gimimo sukaktuvės, kurias paminės visas kultūringasis pasaulis.

Įdomu, kad garsųjį dramaturgą taip gi garsus romanistas, Levas Tolstojus, žiauriai kritikavo ir įrodinėjo, jog jo dramos nelogiškos ir neišlaikančios kritikos.

KETURIOLIKTASIS „DRAUGO" ROMANO KONKURSAS

1. Dienraštis Draugas skelbia dailiosios prozos (romano, apysakos) keturioliktąjį konkursą. Rankraščiams įteikti paskutinė data yra 1964 m. lapkričio mėn. 1 d.

2. Geriausiojo kūrinio autoriui skiriama tūkstančio dolerių premija.

3. Kūrinio siužetą pasirenka patys autoriai. Rankraštis turi būti parašytas mašinėle, nemažesnis kaip 200 romaninio formato puslapių.

4. Kūrinius siųsti šiuo adresu: Dailiosios prozos konkurso komisijai, Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill.. 60629.

5. Sprendimo bešališkumui ir laiduoti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždarame voke pažymėti savo tikrąją pavardę ir adresą, ten pat įrašant kūrinio antraštę ir pasirinktąjį slapyvardį. Teisėjų komisijai iš rinkus premijuotiną kūrinį, atidaromas tik laimėjusio autoriaus vokas. Premijos nelaimėjusiųjų vokai komisijos ir Draugo atstovo akivaizdoje sudeginami.

6. Tūkstančio dolerių premiją gavęs autorius be papil-

Nukelta į 5-tą psl.

Globe and Mail Photo.

Aldona Bušinskaitė, 17 metų, Toronto Loretto mokyklos studentė, laimėjo konkurse neruoštų prakalbų pirmąją vietą. (Jos tėvai atvažiavo į Kanadą prieš 10 metų). Aldona, mokinė XIII skyriaus, visada savo klasėj buvo pirmoji nuo 1 klasės. Jos dovana buvo septynių kalbų žodynas.

SUTINKANT V. ŠEKSPY RO 400-ĄSIAS GIMIMO METINES

Trys Šekspyro sonetai

* * *

Aš nerašau nusaldintų eilių,
Dažytų aš neliaupsinu gražuolių.
Aš joms padovanoti negaliu
Nei mėnesienų, nei žydriųjų tolių...

Tegul kiti sau švaistos gėlėmis,
Lai pasitelkia Mūzai į pagalbą
Pulkus žvaigždžių, liūliuojančias vilnis
Ir apie deimantus kiek nori kalba.

Aš myliu tiesą. Aš žinau, jog ta,
Kuri gražiausia man visam pasauly,
Yra duktė šios žemės paprasta,
O ne dievaitė, spindinti kaip saulė.

Aš nepaseksiu pavyzdžiu kitų:
Prekiauti savo meile — man koktu!

* * *

Aš lyg be saulės be tavęs jaučiuosi,
Ir man atrodė, kad aplink žiema,
Kad siautėja visur speigai pikčiausi,
Kad žemė — begalinė dykuma.

Tuo tarpu švietė vasara saulėta.
O kai nuvyto jos puošni gėlė.
Dosnus ruduo atpėdino iš lėto.

* * *

Lyg kūdikio belaukianti našlė.
Į stebuklingas dovanas rugsėjo
Kaip į našlaičius aš liūdnai žvelgiau:
Kai nėr tavęs, man saulė patamsėja,
Lakštutės nebegieda man daugiau.

O jei sučirpsi kur paklydę paukščiai,
Išblyškę medžių lapai virpa baukščiai...

* * *

Kodėl naujai prabilti nedrįstu
Ir nuolatos dainuoju vis tą patį?
Kodėl neieškau derinių keistų,
Kokių dar niekas ligi šiol nematė?

Kiekvienas mano žodis tau tiek daug
Apie mane papasakot galėtų!
Bet sąskambių retų iš jo nelauk,
Nereikalauk gudrybių negirdėtų.

Juk aš tiktai nauju rūbu dangstau
Žodžius, gerai pažįstamus nuo seno.
Tai, ką rašau, — rašau aš vienai tau
Ir vien apie tave, brangioji mano.

Nes meilė — taip, kaip saulė danguje,
Kas dieną ta pati — ir vis nauja!

Išvertė *Aleksys Churginas.*

K. ŠALKAUSKAS PROFESORIAUJA

Waterloo universitete, dėsty damas matematikos mokslus.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

PAGAL PANAŠUMĄ...

Rašytojas A. Dumas, keliaudamas per Vokietiją, užsinorėjo grybų užvalgyti. Bet jis vokiškai nemokėjo. Iš eitis buvo surasta: Dumas popieriaus gabale nupiešė grybą ir įdavė padavėjui.

— Zher gut, — nusišypsojo padavėjas, dėdamasis prašymą supratęs. Po valandėlės padavėjas sugrįžo, nešinas... skėčiu.

DVIPUSĖ SĄLYGA

Kartą rašytojas Mark Tvenas atsirado draugystėje, kurioje vyko ginčai dėl skyrybų. Viena dama kalbėjo:

— Jeigu vyrai būtų protingesni, nebūtų tiek daug skyrybų...

— Manau, tamsta teisi, — atsakė Tvenas, — bet manau, kad nebūtų tiek daug ir vedybų...

SUNKIAI VALDOMAS LIEŽUVIS

New Yorke susitiko du reporteriai.

— Tu parašei, kad naciai žudė žmones. Tai yra teisybė. Bet kodėl nieko neparašei, kad bolševikai dar daugiau žmonių iššudė. Ar tu to nežinojai? — klausė.

— Kaip tai? — nenorėjo suprasti kitas.

— Ką, kaip tai? Ar tu nežinai, kiek rusai bolševikai iš žudė žmonių Praveniškėse. Raniuose, naikindami partizanus, kovojusius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę? — spyrėsi pirmasis. — Kodėl tu to neparašei?

— Hmmm... Liežuvis nepasisuko...

NESKIRIA SĄVOKŲ

Čikagoje kursuoja toks anekdotas. Sako, Mao konkuruoja Nikitą. Sukarno konkuruoja Tito, nes abu „neutralistai" — abu kreivokai žiūri į Nikitą. Konkuruoja ir lietuvių bolševikų vadai Mizara ir Bimba. Kai Bimba gavo „garbės daktaro" laipsnį iš Sniečkaus — Paleckio „valdžios", Mizara, nors ir sveiki no Bimbą, bet klastingai.

— Tai, Antanai, sakai išėjo kaip patarlėje: „toks tokį pažino ir alaus gerti pavadino"...

— Ką tas reiškia, Rojau?

— Na tai jau nesupranti, o dar daktaras...

— Kreivų tavo kalbų nesuprantu.

— Na tai jau: juk ir Sniečkus ir Paleckis ne gi daktarai, abu gi savamoksliai. Kur jiems suprasti, ar tu ką žinai,, ar kvailas, kaip bato aulas...

— Rojau, tu neperdėk. Juk man garbės daktaro titulas duots ne už žinojimą, o už iš tikmybę...

— Tai koks čia juokas, Rojau?

— Čia tikrai ne juokas, Antanai, bet ašaros...

A. BALTRŪNAS ROMANAS

Tu mane šauki

26.

Prieškambaryje trinktelėjo durys.

— Gustai, tu? — šūktelėjo ji žingsnių įkandin.

Duslus Augustino balsas atsiliepė jau iš vonios kambario.

Atsistojo, pasirąžė — kažkaip piktai, nervingai — ir neskubėdamas išėjo virtuvėn.

Kai grįžo nešina lėkšte sriubos, Augustinas — išsiprausęs ir susišukavęs, su dryžuota pižamos palaidine — jau sėdėjo svetainėje. Švarutis. Gerai nusiteikęs. Aukštai išplikusiame smilkinyje buvo likusi mėlyna aliejinių dažų dėmė. Aldona suvilgė odekolonu vatos gabalėlį ir nubraukė dažus.

— Taip murzinas ir traukei per miestą? — pasakė beveik su priekaištu bet linksmokai.

— Brangute, tu neįsivaizduoji, kaip man šiandien pavyko! — Karuža iš prieškambario atsinešė visą pundą knygų. — Tu tik pažiūrėk, ką aš gavau: „Senieji tapybos meistrai". Tai iš Budapešto galerijos... Gojos monografija...

— Valgyk, atauš.

Karuža nekantriai numojo ranka.

— Prancūzų impresionistai. Dar dvi brošiūrėlės. Ir ne šiaip brošiūrėlės: už jas galima daug ką atiduoti.

Ji klausėsi atlaidžiai, žinodama, kad vis tiek nėra pasaulyje jėgos, kuri galėtų prigesinti Augustino aistrą knygoms. Meno istorijos tomų, monografijų ir reprodukcijų rinkinių buvo prikrauta knygų spinta, nustatytos lentynos ir net pakampiai. Daugelis leidinių metų metais stovėjo nejudinami. Net ir su dulkių sirbliu Karuža čia nieko neprileisdavo. Visoutinis knygų perkraustymas, atliekamas pavasarį ir rudenį, jam buvo tarsi kokia šventė. Iš anksto numatytą šeštadienio popietę jis imdavosi darbo ir triūsdavo visą sekmadienį, o kartais net iki pirmadienio ryto.

Ketvirtį mėnesinės algos ir atsitiktines pajamas Karuža pagal tvirtą susitarimą pasilikdavo visiškoje savo dispozicijoje. Tai — drabužiams, avalynei, baltiniams ir knygoms. Knygoms, beje, atitekdavo daugiausia. Tik per didelį triukšmą Aldonai pavyko išsikariauti, kad Augustinas galop pasisiūtų išeiginę eilutę. Į kasdieninį garderobą ji nebekišo savo trylikio:, tegul pagaliau vaikšto atbrizgusiomis rankovėmis, jeigu ši keista bibliofilo meilė neapsieina be alimentų...

Vaikiškai grožėdamasis celofanu dengtais knygų viršeliais, Karuža paskubom valgė sriubą. Ir visgi sunku jam buvo atsispirti pagundai dar kartą dirstelti į kai kurias reprodukcijas.

— Tu tik pažiūrėk, Aldonėle, — jis pakėlė galvą nuo aplanko ir glumiai nusišypsojo. — Aure, mūsų stalas nepalyginti turtingesnis, negu Velaskezo kaimiečių. Tu tik pažiūrėk...

Norkutė nieko neatsakė. Naivus Augustino gudravimas seniai nebežavėjo jos. Tylėdama Aldona žvelgė pro langą, kad nematytų jo vogčia dirsčiojant į atsineštas knygas.

„Trečiadienis — biauri diena... — mąstė ji. — Būtų paprasta diena, niekas neerzintų. Ir laiko pagaliau nebūtų visiems tiems beprasmiams pergyvenimams. Tik ir žiūrėk, kad nepavėluotum į repeticiją, spektaklį..."

Augustinas pakėlė galvą, lyg ruošdamasis klausti. Ir su nerimu laukė. Jautė, kad visa, kas dabar joje susitvenkę, gali išsilieti visiškai be jokios akivaizdžios priežasties. Bet Karuža tik apsižvalgė ir vėl pietavo toliau.

Dabar jai buvo jau gaila, kad Gustas nieko nepratarė. Ir tai, kas slegia ją, liks taip pat nepasakyta.

Kas?

Abuojumas? Užslėpta neapykanta?

Ji pati šit nebūtų galėjusi paaiškinti.

Kas juos rišo gyvenime? Kas apskritai suvedė?

Aldona niekad neįstengė gilintis į praeitį. Neanalizavo to, kas jau įvyko. Priežastys? Argi jos ką nors lemia... Priežastis žmonės visada suranda jau po to, kai belieka pateisinti įvykusį.

O visgi?

* * *

Ką tik baigusi konservatoriją, ji susipažino su Gustu. Nebe pirmos jaunystės kavalierius, kuklus ir jautrus, patraukė ją savo nuoširdumu, vaikiškai tyra siela. Augustinas Karuža — šąlant ar darganoje — valandų valandas išlaukdavo prie tarnybinio Operos rūmų išėjimo, kad tik galėtų palydėti ją iki namų. Buvo vienišas, iki tol žavėjęsis tik klasikine daile. Šitos aistros, matyt, visgi buvo per maža nuogalėti vienatvę. Ji ir žadino švelniausius jausmus Aldonai. Vasarą jie drauge praleido atostogas. Rudenį — susituokė.

Dar Birštone Augustinas užsimojo sukurti Aldonos paveikslą. Tai turėjo būti ne įprastinis portretas, o vien jos rankų studija.

— Kodėl rankų? — iš pradžių nusistebėjo Aldona. — Visų žmonių rankos daugiau ar mažiau panašios.

— O ne! — užginčijo Karuža ir ilgai, su entuziazmu samprotavo apie rankų išraiškingumą, charakterį, grožį.

Jos rankomis Augustinas susižavėjęs dar tada, kai pirmą kartą matęs Aldoną scenoje. Tai buvę Zibelio rankos su rožių puokšte Margaritai. Taip jis ir įsivaizdavo būsimąjį paveikslą. Grįžęs į namus, Karuža kruopščiai gruntavo drobę, vis nepatenkintas įprastiniais gruntų receptais. Vieni jam rodės nepakankamai patvarūs, kiti ribojo kolorito galimybes... Pagaliau ėmėsi palitros. Virpančia širdimi Augustinas dėjo pirmuosius tonus, vis nedrįsdamas pereiti prie detalių.

— Pirštai... Kokie nuostabūs tavo pirštai — išsprūsdavo jam tarsi džiugus atodūsis. — Aldonėle, tu pati neįsivaizduoji, kokio turto savininkė esi!

Norkutė trindavo nuo vienos padėties nutirpusias rankas ir mintyse skaičiuodavo, kiek dar daug valandų reikės pozuoti, kol visas paveikslas bus baigtas. Vėliau padažnėjo vakarinės repeticijos. Ir Augustino pirmykštis užsidegimas tarsi atvėso. Ištisomis savaitėmis išstovėdavo molbertas, nugręžtas į sieną. Pagaliau vieną sekmadienio popietę Aldona pati priminė Gustui nebaigtą darbą. Jis paruošė dažus, pašviežino aliejumi matines paveikslo vietas o paskui ilgai žiūrėjo į jos sunertas rankas. Akyse suspindo liūdesys.

— Kas atsitiko, Gustai? — sunerimo Aldona.

Jis ne iš karto atsakė.

— Aš nepastebėjau... — suglumęs galop pratarė. — Aš pirma nepastebėjau, kad jie ne visiškai tiesūs. Jie truputį lenkti...

— Kas?

— Pirštai...

Ir Augustinas bejėgia ranka padėjo teptuką į šalį.

Ją išpylė nuoraudis. Akyse pasirodė ašaros.

— Gustai, betgi aš nekalta!

Karuža tik tada suprato, kad neatsargiu žodžiu skaudžiai užgavo ją. Prasidėjo atsiprašymai, apgailestavimai. Viskas baigėsi jausmingu susitaikymu. O nebaigtą paveikslą juodu pamiršo visiems laikams.

Tuo metu ji pradėjo gauti pirmuosius stambius vaidmenis. Darbo gausėjo su kiekviena diena. Teatras jai palaipsniui užgožė viską, ir Aldona vis aiškiau ėmė suvokti, kad artimiausiais metais negali sau leisti gimdyti. Bet kuri pertrauka iš karto ją nustumtų į šalį. Užleisti kitiems ką tik paruoštus pagrindinius vaidmenis, — tegul ir vieneriems metams — praktiškai reiškė niekuomet jų nebeatgauti.

Bet kaip visa tai paaiškinti Gustui? Ar supras jis? Ar panorės suprasti?

Pagaliau ryžosi. Jaudindamasi, pergyvendama. Karuža — to ji visai nesitikėjo — išklausė ne tik ramiai, bet ir su kažkokiu stebėtinu abejingumu. Tarsi smulkmenos, dėl kurios neverta dargi susimąstyti.

Bus daugiau.

MONTREAL

JURGINIŲ MUGEI PRAĖJUS

Daug rašoma, dar daugiau kalbama apie musų jaunimo išlikimą lietuviais. Esmėje gi tik darbai ir gyvi faktai duoda konkrečius rezultatus, nesa vaisius.

Montrealyje praėjo dvi dienos didelėme sujudime— vyko skautų-čių Jurginių mu gė. Ji buvo įvairi, įdomi, spal vinga ir jaunatviška. Buvo čia riestainių, medauninkų, naminio sokolado, įvairiausių pacių siūtų lėlių, gyvulių, įdomių mezginių, siuvinėjimų, įvairiausių rankdarbių, kruopsciai ir meniškai atliktų medžio dirbinių, paveikslų, statulėlių. Buvo visa eilė įdomių pramogų: pelių lenktynes, ječių metymas, loterija, bingo, gausus bufetas. Visa tai buvo puikiai skautų-čių suorganizuota ir jų pačių daugumoje aptarnautą. Nera abejonės, kad Jurginių mugė Montrealy praėjo su dideliu pasisekimu.

Ta pačia proga norisi pasidalinti keleta pabirų minčių, kylančių toje entuziazmo dvasioj.

Yra faktas, kad šį kartą Montrealis egzaminą išlaikė. Jį išlaikė abi kartos: ir jaunimas ir vyresnieji. Jaunimas įrodė, kiek daug su noru, atsakomingai ir pareigingai jie gali padaryti. Ir jei kas iš papratimo verkšlena ir netiki savo jaunimu, tai toki pasirodymai yra atsakymas jiems. Ir tai atsakymas tikras ir realus! Vyresnieji šį kartą buvo tuo, kuo jie visuomet turėtų būti — subrendusiais jaunimo globėjais ir palaikytojais. Sąmoningai pabrėžiu **subrendusiais** — tai reiškia daryti, dirbti, duoti, nelaukiant pripažinimo ar įvertinimo. Norint išlikti pozityviam santykyj su jaunąja kar ta, reikia mokėti ir pajėgti duoti. Jaunimui reikia pripažinimo ir įvertinimo, nes tai yra jų paskatinimas siekti ir kopti vis aukščiau — augti ir bręsti.

Jurginių mugėj susitiko pakilioj nuotaikoj kelios kartos. Būtų galima, jei šis skaid rus sušvytėjimas, kaip koks meteoras, nusileistų be didesnio atgarsio, be tęstinumo. Keliu šią mintį, nes Montrealy atskirų prošvaisčių yra bu vę, kurios teliko prošvaistėm. Viena iš jų tai taut. šokių, liaudies muzikos ir dainų ansamblio reikalas. Lygiai prieš metus Montrealis buvo nudininkas puikaus taut. šokių vakaro ir ten kilusių minčių ir planų. Šiandien turint prieš akis šį imlų ir degantį jaunimą, negali nutyleti ir nesugrįžti prie tų prieš metus puoseletų minčių ir planų. Yra faktas, kad norint išlaikyti jaunimą lietuvišką, rei kia jam duoti tai, ko jis kitur negali gauti. Reikia taip pat duoti laiku, kada jis yra imliausias, reiškia ne suaugusiems, bet vaikams. Atrodo, kad tokiam ansamblyj vėl ga lėtų susirinkti abi kartos. Žinoma, ne konkuruoti ar kovoti už pripažinimą ar įvertinimą, bet veikti—vieni tiesioginiai su jaunimu, kiti jų užnugary — padėdami organizaciniai.

Grįžtant prie Jurginių mu gės, yra aišku, kad tai yra tik graži pradžia didelio užsimojimo — stovyklos įrengimo. Matant mūsų skautų-čių gyvumą, pajėgumą, sugebėjimą, niekas negali jais abejoti. Reikia tik nesustoti ir neužmigti ant laurų. Skautybė tai yra nuolatinis veikimas ir tobulėjimo siekimas. Bet koks abuojumas ir sustingimas neturi nieko bendro nė su skautybe, nė su jaunimu.

Iš kitos pusės, matant tėvų ir bendrai vyresniųjų nuo širdumą ir supratimą, neįmanoma abejoti stovyklos įrengimo pasisekimu. Yra daug kartų kelta stovyklų reikšmė ir įtaka lietuvybės išlaikymui, todėl būtų kartojimasi apie tai kalbėti. Manau, kad Montrealio lietuviai stovi pireš apsisprendimą ištesėti. Tai reiškia — įsijungti kiekvienam aktyviai į savo vaidmenis, savo rolės išpildymą: jaunimas į **aktyvų** ir **dinamišką** organizacijos darbą, o vyresnieji į **subrendusius** jaunimo globėjus ir palaikytojus.

Ir. Lukoševičienė.

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS

20 mt. mirties sukakčiai paminėti. Montrealio lietuvių organizacijų atstovų posėdyje išrinktas komitetas iš: K. Andruškevičiaus, Ig. Petraus ko, Pr. Keturkos, Inž. J. Kibirkščio ir Stp. Kęsgailos. Minėjimas įvyks po vasaros atostogų.

WELLAND, Ont.

MOTINOS DIENA,

bus minima gegužės mėn. 10 d., tuoj po lietuviškų pamaldų ir toje pat salėje.

Tą dieną motinų garbei užprašytos mišios. Paskaitą laikys agronomė p. T. Sekonienė iš Toronto.

Bus pagerbtos ir prisimintos visos motinos įteikiant gyvų gėlių žiedus. Savo gausiu dalyvavimu ir nuoširdžia malda, pagerbkime gyvas ir mirusias motinas.

NEPAPRASTOS JONINĖS

Šiemet sueina 16 m., kai pusiasalio lietuviai sukūrė bendrą gražią lietuvišką šeimą, veiklą ir įamžino tradicines Jonines, kurios čia ruošiamos kas metai, vienoj ar kitoj pusiasalio vietoj.

Šiais metais birželio 20 d., Jonines ruošia Wellando Apy linkės V-ba.

Kalbant apie organizacijas pusiasalyje, visos parodė gražų solidarumą šiai moterų valdybai, neruošdamos antrųjų Joninių, nei kitų parengimų tai dienai. Didelė pa dėka už tai tenka vilniečiams.

Beliko vos pora mėnesių ligi šio s tradicinės šventes. Jau prieš metus laiko paimta salė. Gautas garsus orkestras, o ypatingai programa, ku rios jokie rengėjai dar neturėjo ir šis pusiasalis nėra ma tęs.

Tam reikalui jau puošiasi miškas, kuris supa salę, skelbiančią Joninių šventės džiaugsmą tiek jaunimui, tiek senimui ir mokslo metus baigu siam studentui.

Šios tradicinės nuo 1948 m. pradėtos puoselėti Joninės, bus vienos iš įdomiausių savo programa ir staigmenomis pp. Jonams ir Jonėms jų vardo dienose.

Smulki informacija bus pa skelbta vėliau. Sekite žinutes „Joninės Welllande" ir atkreipkite dėmesį į šią tradici nę pusiasalio lietuvių šventę.

Apyl. Valdyba.

KULTŪRINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-ro psl.

domo honoraro pirmosios lai dos teisę perleidžia Draugui, įskaitant teisę spausdinti die nraštyje ir išleisti atskiru lei diniu. Nelaimėję autoriai spausdinimo sąlygas nuspręs abipusiu susitarimu.

7. Konkurso jury komisija bus paskelbta netrukus.

● **Hemingvejaus** atsiminimai netrukus turi pasirodyti kny gų rinkoje. Rašytojas yra pa likęs ir vieną nespausdintą romaną, be pavadinimo. Tai esąs epinio pobūdžio didelis romanas, kuris dar nežinia, kada bus išleistas.

KOMP. EDUARDO BALSIO

kūrybos vakaras įvyko Vilniu je kovo mėn. Balsio kūryboje reiškiasi partijos nuolat reika laujamos „šiuolaikinės" te mos — vakare buvo atlikti „Elektrėnų žiburiai", „Hero jinė poema" ir koncertas smuikui su orkestru Nr. 2. Bal sys yra sukūręs nemaža estra dinės muzikos Lietuvoje sta tomiems filmams. Kaip ryškė ja iš „Tiesos" įdėto K. Žiū raičio vertinimo, vienos lab jausiai populiarių Balsio su kurtų dainų — tai nieko ben dra su sovietinėmis temomis neturinčios nuotaikinga „Ha banera" (iš filmo „Adomas nori būti žmogum") ir „Rum ba".

AIŠKINA KIPRĄ PETRAUSKĄ

Lietuvoje neseniai išleista V. Kavoliūno apybraiža apie Kiprą Petrauską „Gyvenimas, pašvęstas dainai". Daug vietos skirta Petrausko veiklai bolševikinio režimo metu, trumpai apibūdinta ilgų metų laisvosios Lietu vos laikais buvusi dainininko veikla. „Tiesa" kelia klausimą, ar nevertėtų apie Petrauską išleisti išsamesnę studiją, juo labjau, kai dar nese niai jam sukako 75 m. amžiaus.

Minėtame Kavoliūno lei dinyje išskaičiuoti įvairūs bolševikiniai atžymėjimai, medaliai bei ordinai, kuriais apdovanotas Petrauskas. Ka voliūnas dedasi atsakąs „Amerikoje įsitaisiusiems burž. nacionalistams'', kai toliau pastebi, jog Petrauskas Lietuvoje esąs gerbiamas.

K. Petrauskas iš teatro pa sitraukęs 1957 metais, jis ir toliau esąs žvalus, vaikščiojąs aplink Gedimino kalną, lankąs operą ir koncertus ir... užsitarnavęs teisę į poil sį. 1946 ir 1954 m. K. Pe trauskas buvo išrinktas depu tatu į Sovietų S-gos Augš čiausiąjį Sovietą. Čia ir daro ma išvada — jis „visada su mumis". Bet nepasakyta, ar Petrauskas buvo paklaustas, ar jis nori būti „deputatu" ir ar jis galėjo atsisakyti juo ne būti. E.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Juozas Kralikauskas. MIN DAUGO NUŽUDYMAS. Premijuotas romanas. Aplan kas dail. V. Petravičiaus. Iš leido Lietuviškos knygos klu bas: 4545 West 63 Street, Chicago Ill., 60629, USA. Kaina 3 dol. Knyga, 246 psl., išleista gražiai. O rašytojas gavo jau antrą „Draugo'' ko nkursinę premiją.

Pasakoja apie Lietuvą

Atkelta iš 2-ro puslapio.

beveik viskas, ką ten mačiau teatre ir ką stato, turi politinį atspalvį. O aš norėjau matyti, ką daugiau jie dirba, be politikos.

Valaitis: Kokį įspūdį padarė Lietuvos kaimas, kuriame išsilaikė visa lietuvybė.

Rūta: Tai man kaimas ir labjausiai patiko. Ir mes turime labai daug miestų, daug grazesnių, ir didesnių, o kaimas tai, jau visiškai skiriasi nuo Amerikos. Man tie senes ni nameliai atrodo labai gra žus, ir tie, kurie išdailinti me džiu ir langai taip išpuosti, tie man labai gražus. Bet man labai gaila, kad kryzių jau nemačiau... O as vis maniau ,kad pakelese bus gali ma matyti labai daug kryzių. Gal vienur, kitur, vienas pasimatė, bet jau mažai jų beliko.

Valaitis: O kaip keliai atrodo?

Rūta: Neblogi. Juos nuva lo gerai, žinoma, į kaimus nė ra gerų kelių, bet, jie ir ma šinų daug neturi.

Valaitis: Ar teko autobusu ar traukiniu vienai važiuoti?

Rūta: Autobusu...

Valaitis: Kokiu autobusu?

Rūta: Vilniuje. Įlipau į au tobusą ir nuvaziavau iki Auš ros Vartu... Jie ten turi labai daug autobusų ir susisiekimas neblogas. Bet turi būti geras, nes jie automobilių be veik neturi ir visi važinėja „public transportation" siste ma.

Valaitis: Kiek kaštuoja va žiavimas?

Rūta: Iki Aušros Vartų, rodos, 4 kapeikos, tai maždaug 5 centai.

Valaitis: O kaip piniginė situacija? Ar lengva buvo su sovietų pinigais?

Rūta: Ne, čia jokių sunku mų nebuvo, tiktai jie norėjo pasilikti amerikoniškus pinigus. Ir iš mūsų išvažiuojant paėmė 309 JAV dol. ir sakė, kad mes neteisingai pasirašė me ant kaž kokių dokumentų, ir tuos pinigus iš mūsų pasiėmė ir dabar ten juos lai ko... Nežinau, ar tuos pinigus mes kada nors atsiimsi me.

Valaitis: Ar manote, kad mūsų iš Amerikos nuvažiavi mas į Lietuvą Lietuvos žmo nėms duoda tam tikro įkvėpi mo?

Rūta: Aš manau. Jie rūpi nasi, kaip kurie kitur gyvena ir jiems būtų labai gera pa matyti, kaip mes čia išlaiko me lietuviškumą.

Valaitis: Ar New Yorko paroda dabar jiems žinoma?

Rūta: Turbūt, nelabai ge rai žinoma. Na, ir man atro do, kad mums reikėtų jiems daug daugiau žinių siųsti ir duoti žinių, kad bus Lietuvių Diena toje parodoje.

Valaitis: Kokiu būdu jiems galima būtų suteikti dau giau žinių? Ar jie mūsų „Voi ce of America" girdi?

Rūta: Girdi, girdi, ir la bai klauso. Ir tankiai jiems ten sumuklina tą „Voice of America", bet vistiek girdi.

Valaitis: O ar girdi Free Europe programas?

Rūta: Aš manau, kad vis ką girdi...

Valaitis: Ar girdi lietuviš kas programas, kurios per duodamos iš Madrido, Ispa nijos?

Rūta: Tikrai negalėčiau pasakyti, nes neturėjau pro gos su visais išsikalbėti.

Valaitis: Ar girdi progra mas. perduodamas iš Ko mos?

Rūta: Gauna, gauna, taip. Bet man rodos, kad juos rei kėtų painformuoti, kad to kios programos perduodamos iš užsienio. Man atrodo, kad jiems reikėtų siųsti nuotrau kas ir laiškus ir duoti jiems žinoti.

Valaitis: Dėkui, Rūtele.

Stukas: Dėkui mūsų gra žuolei kvepiančiai lietuviškumu iš brangios tėvų žemelės. Noriu jai palinkėti laimingai savo bobutę atsitraukti iš pa vergtos tėvynės ir kad jus, Rūtele, pasakytumėt žodį mū su lietuviškam jaunimui pabaigai.

Rūta: Pirmiausia norė čiau pasakyti, kad džiaukitės, kad gyvenate krašte, kur galite daryti ir galvoti ir gy venti kaip norite. Rūpinkitės apie tą jaunimą, kuris yra Lietuvoje, ir kad mes galėtume turėti geresnį susipratimą su juo. Rūpinkimės, kad mes galėtume atsivežti Ame rikon tą jaunimą iš Lietu vos, kad jie galėtų pamatyti, kaip mes gyvename, nes vi sas pasaulis dabar liks jauni mo rankose. Ir reikės kokį nors susipratimą turėti. Ir aš manau, kad tas susipratimas bus.

Stukas: Dėkoju panelei Rūtai. Manau, kad ji bus mū sų Lietuviškos Dienos pro gramos vadovė ir per „Voice of America" ir kitokiais bū dais perduosime savo progra mas į Lietuvą. Ir Lietuvos jaunimas vėl išgirs Jūsų gra žų balselį, pamatys jus ir su žinos, kad mes lietuviai čia Amerikoje, laisvame krašte, galime lietuviškas tradicijas tęsti. Manau, kad Jūs, dabar atsigaivinusi Lietuvos dvasia, nors ji dabar yra pavergta, bet vieną gražią dieną, kaip Jūs man pranešėt, ji bus lais va ir nepriklausoma, ir mes galėsime vieni pas kitus lais vai važiuoti. Labai ačiū.

M. MAČIUKAS
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS
AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS
Kostiumų kainos (su vienom kelnėm) $65, $75, $85 ir $95.
Atskiros kelnės nuo $15 iki $25.
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

SIUNTINIAI
visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per
JANINĄ ADOMONIENĘ.
Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.
DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI, IR KITI ĮVAIRŪS MEDŽIO DIRBINIAI.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.
Autorizuotas kapitalas $ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsmt.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.
Už indėlius mokame 8% dividendą.

JOE'S BUTCHERY & GROCERY
J. LAURINAITIS
ALUS IR ĮVAIRIAUSI MAISTO PRODUKTAI.
ILGAMETIS PRITYRĘS SAVININKAS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ DEŠRŲ GAMYBOJE.
VISKĄ PRISTATO Į NAMUS ARBA Į PARENGIMŲ VIETAS.
PRISTATYMAS GREITAS IR SĄŽININGAS Į VISAS MIESTO DALIS.
1918 FRONTENAC ST. Montreal. LA 4-0209.

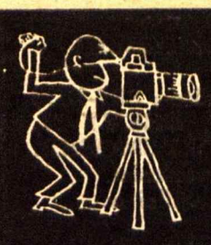
Tel. 525-8971
Tony's Photo Studio
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS - MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
1920 Frontenac St. Montreal, P. Q. *T. Laurinaitis*

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd
SAV. G. DESROCHERS
Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos" redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
. namų 366-4203

Telefonas 768-6679
WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

ME 7-6727
DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117—6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC
DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popierius.

TORONTO

STEPONO KAIRIO PORTRETAI TORONTE.

Dailininko Adomo Varno pieštas 1918 metų, Vasario 16-sios akto — deklaracijos autoriaus ir signataro prof. Stepono Kairio portretų reprodukcijos gautos Toronte.

Spalvotos portreto reprodukcijos dydis yra 8¾×11 ½. Tinka įrėminimui. Kaina 80 centų.

Lietuvių tautai Steponas Kairys yra lygiai, kaip ameri kiečiams Jurgis Washingtonas. Todėl to didelio Lietuvių tautos vyro portretas turėtų puošti kiekvieno sąmoningo lietuvio namus.

Toronte prof. Stepono Kairio portretą galima gauti pas Fondo įgaliotinį J. Novog, (Novogrodską), 87 Windermere Ave. Toronto 3, Ont. tel. 369-8846. Atsiun tusiems pinigus, portretas bus pasiųstas paštu greit ir ten, kur jis bus prašomas.

J. Novog,

ALSS Lit. Fondo įgaliotinis.

JAUNŲJŲ AUŠRIEČIŲ POBŪVIS

Šį šeštadienį, 2 val. po pietų bus rodomi filmai, įteiktos dovanos, daromos fotografijos ir vaišės. Visi, dalyvavę krepšinyje, stalo tenise, šach matuose, lengvoje atletikoje prašome ateiti ir atsivesti savo draugus bei broliukus - se sutes.

Šį šeštadienį, 7:30 v. v. mūsų salėje žiemos sezono užbaigimo balius, pavasario šokiai. Bus pagerbti mūsų spor tininkai, kurie gražiai atstovauja Torontą lietuvių ir kita taučių tarpe.

Pelnas — Aušros stovyklai.

AUŠROS ŽINIOS

Šiame 1963-64 m. sezone Aušros lengvaatletai Š. Ame rikos lietuvių ir Pabaltiečių pirmenybėse pastatė 6 naujus rekordus bei išsikovojo 131 I-sias vietas. Daugiausia I-jų vietų berniukų tarpe gavo: J. Astrauskas 17, K. Tamašauskas 10, A. Žaliauskas 9; mergaitės — M. Romanovaitė 12 (ir 2 naujus rekordus), N. Kėkštaitė (plaukime) 10 (ir 3 naujus rekordus), I. Malinauskaitė 5 ir 3 naujus rekordus). Krepšinyje aušriečiai išsikovojo — (lietuvių, pabaltiečių ir kana diečių) 12 I vietų ir 11 II-jų. Baudų metime I-sias vietas išsikovojo: V. Didžbalis, J. Urbonaitė, I. Janeliūnaitė ir A. Kalvaitytė.

Krepšinio treniruočių daugiau nebus.

Lengvosios atletikos treniruotės numatomos pradėti už 2—3 savaičių. Tikslus laikas ir vieta bus pranešta vėliau.

Stovykla 11 — 18 m. amžiaus jaunimui bus nuo liepos 4 iki 18 d. Mažiukams, 7—13 m. amžiaus, bus nuo rugpjūčio 2 iki 16 d.

MENO ĮVAIRENYBIŲ KONCERTAS

Balandž o 19 d. Prisikėlimo salėj įvyko literatūros ir muzikos vakaras. Programą išpildė vyresni ir jauni menininkai.

B. Arūnas skaitė savo feljetoną, V. Liuimaitė skambino Šopeną, B. Mažeikienė skaitė satyrinę poeziją, B. Rukša — savo eilėraščius, R. Karka skambino Beethoveno Mėnulinę sonatą, St. Ramanauskas — iš Anykščių Šilelio ir T. Gurevičius Betthove no Patetinę sonatą

Reik džiaugtis, kad labai gražiai pasirodė jaunimas: to li pažengę pianistas T. Gurevičius ir R. Karka, besiartinąs prie aukštos klasės pianistų solistų, tik dar reik daug įdėti darbo ir mokslo.

Liuimaitė, jaunesnė irgi da ro pažangą.

Senesnieji literatai, poetai irgi išsilaikė savoj aukštumoj.

Pažymėtinas Arūnas ir Rukša. **I. V.**

MOTINOS DIENA

Toronte rengiama gegužės 10 d. Prisikėlimo par. salėje. Kalbėtoja pakviesta seselė Paulė. Meninėje programoje dalyvaus Z. Orentienės baleto studija ir mokyklinio amžiaus jaunimas iš šeštadieninės mokyklos ir liet. organizacijų. Parengimą rengia Apylinkės valdyba.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Pirmos išpažinties data — gegužės 2 d. po pietų, o pirmos Komunijos — gegužės 3 d. prieš pietus.

Tėvelių susirinkime aptarti Pirmos komunijos reikalai: uniformos paliekamos tokios, kokios jau anksčiau skelbtos; per iškilmes bažnyčioje fotografuos ir filmuos tik iš anksto kviesti specialūs žmonės: bendrų pusryčių maistą paruoš spec. šeiminin kė, o prie stalų talkins vaikučių artimieji; šventės tėvų komitetą sudaro: pirm.—inž. S. Vaitiekūnas, RO 3-1919; vicep. — V. Stukienė, ME 3-0513; nariai: O. Krasauskienė, D. Rautinšienė, V. Šalvaitis, V. Strimaitis ir V. Valaitienė. Šiuo metu vaikučiai laiko egzaminus. Silpnesniems tėveliai turės padėti namuose; jiems apie tai bus pranešta asmeniškai. Iškilmėms ruošiasi 72 vaikučiai. Pirmos išpažinties diena—geg. 2. pirmos Komunijos diena — gegužės 3.

Aukokime Lietuvos Fondui! Neatsilikme nei vienas! Ir Prisikėlimo parapija iš savo kuklių išteklių jam paaukojo 100 dol.

Welland, Ontario

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

rengiamas gegužės mėn. 10 vienuolyno patalpose, 75 Rolls Ave. 10 val. ryto pamaldos už motinas su šventei pritaikintu pamokslu. Tuoj po pamaldų minėjimas su menine programa, kurią išpildys mūsų jaunimas, Niagara pusiasalio skautai.

Visuomenė prašoma tą dieną pašvęsti motinos pagerbimui tiek bažnyčioj pamaldose, tiek minėjime, tiek savo šeimoj.

Apyl. Valdyba.

GEGUŽĖS 16 DIENĄ „ATŽALYNAS" NIAGAROS PUSIASALYJE

K. L. B-nės Apyl. v-ba, susitarus su St. Catharines Sus. Liet. Amerikoje 278 kuopa, bendromis jėgomis ryžosi pakviesti Hamiltono teatrą „Aukuras" su Kazio Binkio penkių veiksmų drama „Atžalynas."

Štai ką „Darbininkas" rašė apie „Atžalyną": „Veikalas tuo mums brangus ir įdomus, kad jis vaizduoja nepriklausomos Lietuvos besimokantį jaunimą, jo pastangas siekti mokslo, jo pasiaukojimą kitiems. Nors veikalas daug kur vaidintas, bet jis visada mielai žiūrimas, nes visada patraukia jo idealizmas. Tai veikalas, kuris, kiekvieną optimistiškai nuteikia".

Šiam „Atžalyno" vaidinime vyrauja jau čia užaugęs lietuviškas jaunimas, už ką reikia pagirti teatro vadovę Eleną Dauguvietytę - Kudabienę, kad ji moka jaunuosius įtraukti į gražų lietuvišką darbą. Patirta, kad „Atžalynui" jau gauta erdvi ir gražiausia šioje apylinkėje, didžioji **Canadian Legion salė,** 111 Church St. St. Catharines, Ont. Ji turi didelę gražią sceną, turi balkonus ir gali talpinti kelis šimtus žmonių.

St. katharinietiečiai tikisi, kad netik Niagaros pusiasalio, bet ir iš tolimesnių apylinkių tautiečiai vyresnieji ir jaunimas parems mūsų drąsų žygį atkviečiant 36 asmenų lietuvišką jaunimo teatrą. Su pavasario gėlėmis lai pražysta, mūsų kultūrinių subūrimų, stipri tarpusavio bendra parama. Tad gegužės 16 d. nepraleiskime progos pabendrauti su gėlėmis — savo gražiuoju jaunimu — lietuvių tautos „Atžalynu". Pradžia numatoma 5 val. p. p.

St. Katharinietis.

SUDBURY, ONTARIO

L. B. VALDYBA PRANEŠA,

kad Kazimieras Rimas iš T. Fondo atstovo pareigų pasitraukė, nauju TF atstovu mielai jam sutinkant, paskirtas Jonas Račinskas, gyv. 385 Eva St., telef. 674-1771. Prašome visus b-nės narius greičiau Tautos Fondo auką ir solidarumo mokestį sumokėti TF atstovui J. Račinskui arba perduoti LB v-bos nariams. **L. B. Valdyba.**

L. B. V. pavasariniame šokių vakare dalyvavo nemažai b-nės narių ir svečių. Vakaro princesės karūna atiteko Saulei Poderytei, geriausių šokėjų premijos — P. P. Deveikiams, Jonui Labuckui ir Joanai Lukšytei. Loterijos fantus laimėjo — Birutė Stankuvienė, St. Lukšienė ir p. Nickienė.

RODNEY, Ont.

RUOŠIAMASI DVIGUBAI ŠVENTEI

Rodniškiai ruošiasi gegužės mėn. 3 d. 4 val. p. p. Rodney Community Halėje minėti Motinos Dieną ir kartu šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaigimui. Iš Toronto atvyksta vyrų kvartetas, vedamas muziko St. Gailevičiaus ir iš kaimyninio Londono atvyks naujai įsteigtos lietuvių R. K. parapijos klebonas kun. Pacevičius, kuris minėjimo proga tars žodį.

Šeštadieninės mokyklos mokiniai pašoks taut. šokių, padeklamuos ir kit kuo pasireikš. Tikimasi sulaukti daug svečių iš artimesnių apylinkių. **A. K.**

ST. CATHARINES, ONTARIO

KREIPIMASIS

Yra kilęs sumanymas paremti Varšuvoje studijuojančius lietuvius pasiuntus jiems kelius siutinius drabužių bei avalynės.

Todėl maloniai kreipiamės į apylinkės lietuvius, kas turi atliekamų drabužių bei avalynės, žinoma, perdaug ne apnešiotų, prašom pristatyti ar pranešti skyriaus pirm-kui **J. Lelevičiui,** 12 Brighton Ave., St. Catharines, Ont.

Mūsų nedidelė parama studijuojančiam jaunimui gali būti nemažas pastiprinimas materialiais ir moraliai.

PADĖKA

Ta pat proga norime pareikšti p. A. Šajaukienei padėką už taip stropiai ir gausų valgiais pagamintą 1964 m. vasario 23 d. iš Lenkijos atvykusių pagerbimo vakarienėje. Be jokio atlyginimo, toks kelių dienų įdėtas darbas parodo josios pasišventimą ir lietuvišką supratimą.

Tai p. A. Šajaukienei dar kartą tariame nuoširdų vilnie tišką ačiū. **Valdyba.**

KANADOS SOSTINĖ OTTAWA

GRAŽIOS KAPELIONO SUKAKTUVĖS

Balandžio 19 d. Ottawos ir apyl. lietuviai pagerbė savąjį kapelioną kun. Dr. V. Skilandžiūną dvidešimties kunigystės metų proga, ir dešimties metų proga pas Ottawos lietuvius.

12 val. iškilmingos pamaldos Arkivyskupijos rūmų koplyčioje, dalyvaujant per 70 asmenų.

Pamaldas atlaikė ir pamokslą pasakė sukaktuvininkas. Po pamaldų arkivyskupijos rūmų posėdžių salėje įvyko pagerbtuvių aktas ir vaišės su programa.

Pagerbimą ruošė Apylinkės v-bos sudarytas jungtinis šioms iškilmėms ruošti komitetas, kurio pirm. ir vedė visas iškilmes.

Kalbėtojas buvo inž. Danys tema kunigas ir B-nė, Dr. Šidlauskaitė — Kunigas ir pašaukimas ir Bendr. p-as Paškevičius — Sukaktuvininkas Ottawos liet. b-nės kapelionas. Pastarasis įteikė sukaktuvininkui B-nės vardu gražų adresą ir pakvietė sugiedoti Ilgiausių metų.

Parengimo p-kas perskaitė sveikinimus, sukaktuvininkui įteikė skulptoriaus Dagio Madoną ir piniginę dovaną. Pabaigoje sukaktuvininkas tarė nuoširdų padėkos žodį, o po to, pirmininkaujantis kvietė visus vaišintis.

Besivaišinant turėta ir nuotaikingos programos, kurios metu J. Šimanskis solo padainavo dvi liaudies dainas, viešnia p. Skilandžiūnienė iš Toronto taip pat dvi dainas ir dainos mėgėjų grupė, p. Radžiaus vadovybėj, kelias liaudies dainas.

Iškilmėse taip pat dalyvavo sukaktuvininko brolis su broliene **A. Vilniūnas.**

DR. MATULIONIO...

Atkelta iš 5-tio psl.

Maskvą, laiškų ir telefonų kontrolė, mikrofonai viešbučiuose, nelaisvas judėjimas po kraštą užsieniečiams, sekimas nepatikimųjų, o iš už sienio atvykęs kiekvienas nepatikimas. Ką gi pasiūlysi? — Atsisakyti tautos išlaisvinimo, arba šitą reikalą atidėti į šalį kaipo nerealų šiuo metu? — To tai nebus, nes tai būtų pačios Lietuvos išlaisvinimo idėjos išdavimas. Šiuo reikalu išeivija vieninga, „kaip iš plieno nulieta", tamstos paties žodžiais tariant. Lietuvos išlaisvinimą tokia prasme, kaip ją supranta išeivija, Girnakalis vadina iliuzijomis, iliuzijomis, kuriomis jis per 20 metų tikėjo. Jo žodžius verta pakartoti: „Ir man gaila dvidešimt metų puoselėtų iliuzijų, tokių gražių, širdžiai mielų. Tačiau aš žinau, kad lietuviui sava tauta turi būti brangesnė, kad ir už pačias gražiausias iliuzijas. O dėl tautos reikalų išdavimo, tai aš labai bijau, kad matulioniškų pažiūrų veikėjai ilgainiui nenueitų tėvynės išpardavimo ir išsižadėjimo keliu. Jau šiuo metu jų garsuose girdisi vėlyvo rudens musių įžulumo. Jų išmintis — kapų išmintis, rimta, amžiams sustingusi. Mirties išmintis visada pakvaišimu vadina gyvenimo ryžtą!!

Kas čia Hamletiškas tragizmas, ar netyčia prasiveržusi demagogija? Tai ne gyvenimo ryžtas, tai nusivylimas ir palūžimas. Tas ne kovotojas, kurį jaudina rudens musių zirzimas, kuris bijo kapų tylos ir ten sustingusios išminties. **V. Butrimas.**

NL red. bendradarbio Butrimo straipsnį įdėjo, tačiau abejoja, ar verta su Girnakaliu ir Naujoku ginčytis? Jų abu atlieka juodą darbą. Prileiskime, kad Dr. B. Matulionio pasisakyme būtų net perdėjimų, nors visi mes gerai žinome, kad Dr. Matulionis tiktai nedasakė Lietuvos okupacijos tikrovės faktų. Bet ir tuo atveju, jeigu Dr. Matulionis būtų perdėjęs, tai kokiu reikia būti lietuviu, kad imtųsi ginti despotiją ir Lietuvos okupantą? Štai, skelbiame Rūtos Kilmonytės — mergaitės, aktorės, kuri yra menininkė, ne politikė, pasisakymą. Kaip pilietiškai, kaip džentelmeniškai, bet drauge ir kokiu teisybės, tiesos pajautimu ir jaučiama atsakomybė už savo žodžius ji viską realiai pasipasakojo! O čia gi... politikai, turį drąsos visus mokyti politinės išminties! Ne. Nėra prasmės su jais ginčytis. Jie to tiktai ir laukia, kad kas sudarytų jiems progą kam nors įkalti nors vieną kokį melą apie sovietinio gyvenimo palaimą. Su tokiais ginčytis nėra prasmės.

A. E. Mc KAGUE, Q. C.
Barrister and Solictor
Advokatas ir Notaras.
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSET & SEGUIN
Barristers, Solicitors, Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Ofice WA 4-9501
Res. BE 3-0978

PETER ZINKO
BARRISTER & SOLICITOR
ADVOKATAS IR NOTARAS
Tel. office: **LE 1-1054**
Res.: **BE 3-2472**
1 Roncesvalles Ave.
Toronto 3, Ont.

JUOZAS AUDĖNAS
Ekonomistas
Tarpininkauja Mutual Funds investavimams:
109 Warwick Street
Brooklyn 7, N. Y.

TAUPYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
„PARAMA"
Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI
1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už depozitus „Parama" moka 4½% vieton 4¼% ir už asmenines paskolas „Parama" ima 7% vieton 7½%.
Už paskolas ir — morgičius — 6½%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $ 2,000.00.
„Paramos" nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.
Kasos valandos:
dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius;
šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,
o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.
tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

LIETUVIAI ATIDARĖ NAUJĄ AUTOMOBILIŲ ATSTOVYBĘ
R. R. 3, Bolton, Ont. Tel. Bolton 857-1030
Parduodami: CHEVROLET, CHEVELLE, CHEVY II, CORVAIR, CORVETTE (sportinis) ir OLDSMOBILE automobiliai bei CHEVROLET sunkvežimiai.
Taip pat parduodami naudoti automobiliai ir priimami kaip trade-in.
Visais automobilių reikalais kreiptis:
Atstovybė yra prie plento, į pietus nuo Bolton miestelio, ir turi didelį parodomąjį kambarį (show room) bei atsarginių dalių sandėlį. Taip pat atliekami mechaniški pataisymai.
JUOZAS STALIÓRAITIS G. MC CALLEN
Namų tel. RO. 2-2407 Tel. Bolton 857-1030
Telefoniniai pasikalbėjimai iš Toronto apmokami Albion Motors Ltd. pasakius „collect charge".
Montrealio ir kitų tolimesnių vietovių pirkėjams kainas duodame paštu ir automobilius pristatome tiesiog iš Oshawos arba iš savo prekybos.
Mūsų kainos žemiausios: naujas, pilno dydžio 1964 m. Chevrolet, tik $ 2298.85. Įmokėjus $ 298.85, balansas išsimokėjimui tik $ 18.72 į sav. 2 metų — 2400 mylių garantija.
Rašykite lietuviškai arba angliškai.

ĮVAIRUS SIUNTINIAI IR DOVANOS
LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON, UKRAINON IR U. S. S. R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU
Įvairios sudėties maisto siuntiniai iki 40 sv. (su įpakav. 44 sv.) Taip pat galima siųsti ir vienos rūšies maistą iki 40 svarų.
Prašome reikalauti mūsų maisto katalogų.
BE MUITO DOVANOS:
Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t. t.
- **Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17¾ svarų gryno svorio.**
- **Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.**
- **Gyvenų ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu.**
- **Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.**
- **Sąžiningai ir greitai patarnaujame.**
- **Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuokite bei rašykite, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.**
- **Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.**

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
Baltic Exporting Co.
849 College St., Toronto 4, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098
Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 v. vak.; šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 v. pp.
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686.
Ponia V. Juraitis.
Ponia M. Venskevičienė.
Savininkai A. ir S. KALŪZA.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis
Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.
Eina dešimti metai.
Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.
1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.
Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

HAMILTON

HAMILTONO ATEITININKAI SENDRAUGIAI
Š. M. GEGUŽĖS 2 D. KNIGHTS OF COLUMBUS SALĖJE,
222 QUEENSTON ROAD,
RUOŠIA SAVO TRADICINĮ

Kartūnų Balių-Vakarą

Čia bus renkamos ir premijuojamos įdomiausios
KARTŪNŲ SUKNELĖS.
Vakarą paįvairins savo dainomis Toronto
VYRŲ KVARTETAS, ved. muz. St. GALEVIČIAUS.
Įdomi LOTERIJA, turtingas BUFETAS ir DOMENIC FERRI muzika suteiks kiekvienam daug džiaugsmo ir geros nuotaikos.
Nepraleiskime paskutinių šio pavasario šokių Hamiltone.
Vakaro pradžia: 7.30 val. vak. Įėjimas — 2 dol., moksleiviams — 1 dol.

Ateitininkų Sendraugių
Skyriaus Valdyba.

AUŠROS VARTŲ CHORAS

Wonderful Choir. Tokių ir panašių komplimentų susilaukė Aušros Vartų parapijos choras, po programos YMCA salėje š. m. balandžio 18 d. Tarp skotų, kanadiečių, japonų ir kitų meninių grupių ir šį kartą lietuvių choras išėjo su gražiausiais komplimentais, sveikinimais netik iš vakaro rengėjų, bet ir pačios publikos. Neskaitant audringų plojimų, vestibiulyje musų choristai buvo daugelio užkalbinami su gražiausiais atsiliepimais. Dar daugiau visus stebino pranešėjo pastaba, kad šis choras vyks į New Yorką. Daugelis teiravosi, ar tai teisybė? Šimtaprocentinio pasisekimo iš šešių meninių grupių lietuviams, tenka nuopelnas choro vadovui sol. V. Verikaičiui, už sumaniai paruoštą dainų sąstatą, kuris taip patiko angliškajai publikai. Gražiais taut. drabužiais jaunasis sopranas S. Martinkutė supažindino publiką su kiekviena daina pabrėždama, kad kiekviena daina nukelia mus į gražųjį Baltijos kraštą, kurio mes taip negailestingai netekom.

Sol. V. Verikaičio solo dalis nemažiau buvo sutikta už choro, girdint giriant jo balsą ir lyginant su garsiais artistais.

Stebint tokius pasisekimus svetimųjų tarpe, kyla klausimas, ar nevertėtų mūsų meninėm grupėm daugiau pasirodyti svetimiesiems, negu savo bendruomenei, kuri daug šalčiau žiūri į mūsų pasiaukojimą ir darbą, vietoj, kad šį darbą visi remtų visomis išgalėmis. **V. P.**

METINĖ ATEITININKŲ ŠVENTĖ

Gegužės 2 ir 3 dienomis Hamiltone turėsime dideles iškilmes. Mūsų ateitininkai šiais metais ypatingai ruošiasi gražiai atšvęsti savo metinę šventę. Iškilmės prasidės šeštadienį, gegužės 2 d. 7.30 val. vak. tradiciniu Kartūnų balium, kuris įvyksta 222 Queenston Read, Knigts of Columbus salėje. Meninei programai išpildyti atvyksta Toronto vyrų kvartetas, ved. muz. St. Gailevičiaus. Grieš visų mėgstamas Domenic Ferri orkestras. Bus loterija ir turtingas bufetas. Vakare vyksta kartūninių suknelių konkursas. Penkios ponios ar panelės su įdomiausiom kartūno suknelėm gaus piniginės premijas. Tas premijas yra paskyrę mūsų Hamiltono lietuviai verslininkai: I pr. $25 gauta iš „Concession Garage", sav. Z. Bolskis ir P. Armonas; II 20 dol. „Harbor Motors", sav. Z. Gasiūnas; III 15 dol. „Kronas Real Estate", sav. B. Kronas; IV 10 dol. „Moose Head House, sav. A. Dirsė ir A. Pilypavičius; V 5 dol. „Stanius Grocery and Confectionery", sav. Br. J. Staniai.

Rytojaus dieną, sekmadienį, 11 val. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje iškilmingos pamaldos. Mūsų ateitininkai ir svečiai iš Toronto, Detroito, Klevelando ir Ročesterio pamaldose dalyvauja organizuotai ir su savo vėliavomis. Mons. dr. J. Tadarauskas pasakys šventei pritaikytą pamokslą. Po pamaldų visi rinksis į parapijos salę, kur bus bendros vaišės. Vaišių metu kalbės iš Čikagos T. G. Kijauskas, S. J., moksleivių ateitininkų centro v-bos dvasios vadas. 3.30 val. visi vyksta į Katedros mergaičių gimnazijos salę, kur bus iškilminga akademija. Pagrindinę čia kalbą pasakys At-kų Fed. vadas, dr. J. Girnius. Būrelis jaunųjų ateitininkų duos iškilmingą priesaiką.

Meninėje programoje trumpai pasirodys atvykę ateitininkų skyriai ir mūsų ateitininkiškosios meno pajėgos. K. Bungarda, L. Virbickaitė ir S. Martinkutė skaitys iš Donelaičio Metų. Vyt. Beniu šis akordeonu pademonstruos savo virtuoziškumą, moksleiviai atliks montažą „Kelionė ilgesio sparnais į Nemuno šalį", ir dvi jaunutės dainininkės — K. Gedrimaitė ir D. Juozapavičiūtė padainuos duetą. Programoje daug trumpų, bet įdomių dalykėlių. Po akademijos grįžtama atgal į parapijos salę, kur jaunimui čia dar bus duodama proga pasilinksminti.

Jeigu kas planavote kada aplankyti Hamiltoną, geriausia proga būtų atvažiuoti šį savaitgalį. **K. M.**

LN ŽINIOS

Prie LN sklypo iškabinta didelė lenta su užrašu, kad jis išnuomojamas. Ačiū T. P. Rakauskui, kuris ją paruošė ir pastatė be atlyginimo.

Statybos K-jos p-kas F. Rimkus jau susirišo su eile rangovų ir architektų, norėdamas nustatyti galimai tiksliesnę Delta kino perdirbimo į lietuvišką centrą kainą. Tuo tarpu gauti įkainavimai labai nevienodi.

Jau paruošti pinigai mokėjimui geg. 1 d. L.N. morgyčiams. Bus atmokėta $ 1.000 pagrindinės skolos ir $ 1095 palūkanų (už 3 mėn.). Skolos dar liks $72,000.

Buvusios LN automatinės skalbyklos patalpa nuo bal. 1 d. išnuomota spaustuvei už $65 į mėnesį. Ji stovėjo tuščia nuo pr. m. spalio 1 d.

Šiuo metu LN v-ba lėšų intensyviai dar nerenka, nes laukia remontams leidimo. Stengiamasi tik surasti tautiečių, kurie atpirktų LN šėrus iš tų asmenų, kurie prašo grąžinti pinigus. **Sk. St.**

BALIO KRONO

iniciatyva suorganizuota nauja, apimanti visą Kanadą, b-vė „Cross Canada Realtors Service Ltd.", kurios prezidentu išrinktas B. Kronas. „The Financial Post" bal. 4 d. laidoje įdėjo B. Krono nuotrauką ir ilgesnį straipsnį su stambia antrašte. Ši b-vė galės parduoti namus ir tarpininkauti nusipirkti juos kitoje Kanados dalyje visos Kanados mastu. Šios b-vės patarnavimas ypač aktualus tarnautojams, kurie perkeliami arba patys keliasi iš vieno miesto į kitą ir nori greitai parduoti turėtų namą ir jį įsigyti naujoje gyvenvietėje.

● **Kristina Budnikaitė** Kiwanis muzikos festivalyje solodainavime 12-kos metų ir mažiau mergaičių grupėje laimė jo 3-čią vietą. **Sk. St.**

TAUPYK IR SKOLINKIS
KOOPERATINIAME BANKELYJE
„TALKA"
Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,
morgičių paskolos iki 60% turto vertės.
Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:
Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

Pasakoja apie Lietuvą

Atkelta iš 2-ro puslapio.

bai įdomu.

Stukas: Girdėjau, kad net išmokinote Lietuvos jaunimą kaip „twistą" šokti.

Rūta: O — taip. Jie mane klausinėjo apie Marilyn Manroe ir kaip „twistą" šokti. Palikau jiems keletą albumų amerikoniško jazz.

Stukas: Kaip jums atrodo, lietuviai, ar jie liūdni, ar jie patenkinti savo gyvenimu?

Rūta: Man atrodo, kad Lietuvoje dabar dar vis liūdna. Tie žmonės labai malonūs, jie mane gražiai priėmė, stebisi, kad kalbu lietuviškai nemačiusi Lietuvos, kad tėvai mane išmokino lietuviškai kalbėti. Man atrodo, kad jie labai mylėtų, jei mes dažniau pas juos atvažiuotume ir kad jie galėtų lankytis pas mus. Žinot, būtų geriausias susipratimas — vistiek, klausykite, jie lietuviai tenai, o mes lietuviai čionai; mes užjaučiame juos ir reikia daugiau rūpintis vieni kitais, aš manau.

Stukas: Tikrai. Ir aš taip sakau. Labai gera ir malonu girdėti, kad Jūs apsiėmėt vadovauti, kaip „Mistress of Ceremonies" mūsų milžiniškai Lietuvių Dienai Pasaulinėje parodoje šių metų rugpjūčio 23 d.

Rūta: O, taip, jie stebisi Lietuvoje, kad mes čia rengiame visokias lietuviškas dienas ir kitokias pramogas. Manė, turbūt, kad mes jau ištautėjome. Žinote, negauna tų visų žinių, kaip reikiant. Tai jiems bus įdomu, aš manau. Reikėtų ir jiems nuotraukų iš tų įvykių nusiųsti.

Valaitis: Tai malonu jus matyti savo gimtinėje. Nors ir mes visi esame lietuviai, bet visi, Jokūbas Stukas, ir pati, ir aš — esame Amerikoje gimę. Ir mūsų įspūdžiai Lietuvoje, galbūt, daugiau reiškia Lietuvos žmonėms, negu sakysime, tiems, kurie iš Lietuvos išvažiavo. Ar jus gražiai priėmė?

Rūta: Labai gražiai. Tie žmonės labai malonūs, ką aš norėjau daryti, tai tą ir padariau ir viskas buvo labai gražiai surikuota. Nieko negaliu peikti. Labai gražiai priėmė.

Valaitis: Ar visi, kurie jus priėmė, buvo lietuviai ar rusai?

Rūta: Lietuviai.

Valaitis: Ar gal kvietė Jus pasilikti Lietuvoje?

Rūta: Norėjo, kad pasilikčiau ilgesniam laikui. Labai prašė, ir aš manau, kad teisingai, iš širdies, kad atvažiuočiau atgal, norėjo man parodyti kitas Lietuvos vietas — Palangą ir kt. Sutikau labai daug žmonių — artistų, jaunimo, filmų režisierių, ir kt. Mes daug ką turėjome kalbėtis. Jie juk lietuviai. Jie įdomaujasi, ką mes darome, jie nori žinoti.

Valaitis: Ar sutikote angliškai kalbančių lietuvių?

Rūta: Taip, keli buvo, bet vistiek studentai mokinasi arba angliškai, arba prancūziškai, rusiškai, žinoma, buvo keletas, kurie ir angliškai kalbėjo.

Valaitis: Be anglų kalbos, ar kitomis kalbomis kalbančių yra daug?

Rūta: Vilniuje tai daug yra. Yra daug lenkų, ir ko daugiau? Maišyta, visokių yra.

Valaitis: Na, taip. Dabar — užrašai. Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje, ar metėsi į akis lietuviški, ar rusiški užrašai ir bendrai kaip jaučiasi rusinimas.

Rūta: Man atrodo, kad jie vistiek išsilaiko lietuviškai. Žinote, rusų ten yra gana daug ir jų ranka ten padėta. Bet vistiek lietuviai labai stengiasi išsilaikyti lietuviškai.

Valaitis: O kaip Lietuvos valgis patiko?

Rūta: Labai patiko! Bet jo mes ir čia turime, taip kad aš ten nieko naujo nemačiau.

Valaitis: Kaip žmonių apsirengimas? Ar gali iš karto pažinti amerikietį, ar skiriasi?

Rūta: Labai gali pažinti. Žmonės sustoję ant gatvės ir žiūri, lyg nematytą žmogų, lyg iš dangaus nukritusį. Spalvos labai tamsios, jie stiliaus gal nepaiso, o gal paiso, bet rūbai man labai nepatiko — tokie tamsūs ir visi vienodi.

Valaitis: Ar teko vienai būti, be palydovų?

Rūta: Teko, bet ne tankiai. Buvau labai užimta, o laiko trūko, tai viskas buvo labai suriktuota: čia kelios minutės, čia valanda ir t. t.

Valaitis: Pasimatymai buvo sutvarkyti?

Rūta: Taip. Bet buvo laiko vienai pasivaikštinėti, kai išėjau į gatvę ir vaikščiojau, pasikalbėjau su kitais.

Valaitis: Ką veikėte, kai viena buvote?

Rūta: Na, nuėjau pamatyti Aušros Vartų, nes taip daug buvau girdėjusi apie Aušros Vartus; koplyčia labai graži, bet dabar labai apleista. Visos bažnyčios man atrodė apleistos, bet vistiek jų ten labai daug yra. Na, ką daugiau... Vaikščiojau, žiūrėjau į krautuves...

Valaitis: Ar teko teatre būti?

Rūta: O taip. Buvau ir teatre.

Valaitis: O kokį įspūdį padarė?

Rūta: Jie sunkiai, gerai dirba, tik man nepatiko, kad

Nukelta į 5-tą psl.

PASAKIŠKA
TAMA WKA
VASARVIETĖS:
elektrinis šildymas, 2 miegamieji, moderniški įrengimai, laivai, vandens slidės, saugu, smėlio pliažas.
Lake Nipissing, Box 219,
Callander, Ontario.

AR JŪS
jau prašėte
Social Insurance Number?

Valdžia išleidžia Social Insurance Number korteles vietoje nedarbo draudimo numerių, kuriuos daugumas dirbančiųjų iki dabar turėjo.

Nauji numeriai padės valdžiai naudotis moderniškais įstaigų metodais didesniam produktyvingumui pasitarnaujant nedarbo draudime, taip pat kituose bendruomenės pasitarnavimuose kaip numatoma pensijos plane.
Dėl šių priežasčių kviečiame jus dabar kreiptis Social Insurance Number reikalu, nors jūs ir nemokate nedarbo mokesčio.

Jei dar nesikreipėte, padarykit tai dabar.
JEI JŪS ESATE TARNAUTOJAS, jūsų darbdavys duos jums prašymo formą. Užpildykite ir greitai grąžinkit.

JEI JŪS ESATE BEDARBIS ir gaunate nedarbo pašalpą, užpildykit prašymą, kada esate Nedarbo Draudimo Komisijoje (U. I. C.) įstaigoje arba pasiųskite paštu.
JEI JŪS ESATE DARBDAVYS registruotas Komisijoj, automatiškai gausite prašymų formas. Jei nesate registruotas Komisijoj, prašau susisiekti su vietos U. I. C. įstaiga ir formos jums bus prisiųstos. Išdalinkite prašymų formas. tarnautojams, užpildytas grąžinkite kartu, ne atskirai, Komisijai.

UŽPILDYKIT SAVO PRAŠYMĄ
dabar
UNEMPLOYMENT INSURANCE COMMISSION
OTTAWA
UIC—164A.

Laiškai Redakcijai

Didžiai Gerbiamam Nepriklausomos Lietuvos redaktoriui p. Kardeliui, Montreale.

Prašau malonėti patalpinti Nepriklausomoje Lietuvoje mano gilios padėkos žodį visiems kokiu nors būdu prisidėjusiems dr. Vydūno vardo premijos įteikimo proga š. m. kovo m. 22 d.

Ypatingai dėkoju premijos jury komisijai: pp. J. Kardeliui, Lymantui, Nauburui, dr. Nagiui ir Pėteraičiui.

Toliau dėkoju už gautus sveikinimus raštu: Lietuvos atstovui Washingtone p. J. Kajeckui; Lietuvos generaliniam konsului p. J. Budriui, New Yorke; Lietuvos generaliniam konsului Toronte dr. J. Žmuidzinui; profesorei dr. Vandai Daugirdaitei - Sruogienei, Auroroje; ML Rezistencijos Sąjūdžio pirmininkui p. Martynui Brakui, New Yorke; Mažosios Lietuvos Draugijos pirmininkui p. Bundeliui, Čikagoje; Mažosios Lietuvos Moterų Draugijos pirmininkei p. Adomavičienei; Mažosios Lietuvos Moterų Ratelio pirmininkei p. Elzei Jankutei, premijos įteikimo proga atvykusiai į Montrealą; „Moteris" žurnalo redaktorei p. Izabelei Matusevičiūtei, Toronte; Jūrų skautų Neringos tunto tuntininkui p. B. Stundžiai, Toronte; Tėvynės parapijos Čikagoje kunigui A. Trakiui; pp. Vytui ir Aldonai Kaulinaičiams, Clevelande; pulkininkui p. R. Liormanui, Rochesteryje; dr. Domui Jasaičiui, Tampoje; Draugo kultūrinio priedo redaktoriui p. Kaziui Bradūnui, Čikagoje; Margučio redaktoriui p. A. Mackui; „Draugo" literatūrinę premiją laimėjusiam p. Kralikauskui, Toronte ir gerbiamam kunigui St. Ylai, aplankiusiam mane ta proga namuose. Taip pat dėkoju ir visiems kitiems perdavusiems savo sveikinimus žodžiu.

Pabaigoje noriu padėkoti p. A. Lymantui ir poniai už taip malonų pavaišinimą savo namuose ir Nepriklausomos Lietuvos, Draugo, Naujienų, Dirvos ir Tėviškės Žiburių redakcijoms už tuo reikalu atspausdintus straipsnius.

Dr. M. Anysas.

Toronte, 64. IV. 18.

TILLSONBURG, DELHI, SIMCOE, WOODSTOCK,
INGERSOLL, AYLMER IR KITŲ APYLINKIŲ
TAUTIEČIŲ DĖMESIUI!
PRANEŠAME, KAD NUO ŠIŲ METŲ BAL. 28 D.
PERĖMĖME DIDŽIAUSIĄ
TILLSONBURG VIEŠBUTĮ
ARLINGTON
Šį šeštadienį, geg. 2 d. kviečiame visus lietuvius atsilankyti į oficialų jo atidarymą. Minėtą dieną nuo 12 val. iki 2 val. po pietų visus atvykusius svečius vaišinsime alumi dovanai.
Kviečiame visus pravažiuojančius pro Tillsonburgą tautiečius apsistoti nakvynei geriausiame Arlington viešbutyje, kuris yra pačiame šio miesto centre.
Lietuviai Savininkai.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

H. Mellerowicz, kuris gan plačiai atsako į eilę klausimų. Svarbiausia — kas yra „dopingas". Profesorius į tą klausimą taip atsako: „dopingas, yra mėginimas, sportinį atsiekimą, pasiekti ne fizinėm priemonėm". Daugelis vakarų pasaulio laikraščių atžymi, kad rusų „mėgėjai" taip pat gauna „adatas", kad ir jų atsiekimai ir laimėjimai yra rišami tik su „dopingu", nors profesionalų ir mėgėjų pasaulyje, ši dirbtinė priemonė yra griežtai draudžiama.

VISUS MONTREALIEČIUS

ŠĮ ŠEŠTADIENĮ, GEGUŽĖS 2 DIENĄ.
KVIEČIAME DALYVAUTI
N. P. MARIJOS SESERŲ ĮSIKŪRIMO MONTREALYJE PIRMOJO DEŠIMTMEČIO

Minėjime-Koncerte

MINĖJIMAN IŠ PUTNAM ATVYKSTA VIENUOLIJOS VIRŠININKĖ, MONTREALIO VIENUOLYNO KŪRĖJA SES. *M. FELICIJA* IR DAUGIAU VIEŠNIŲ
MENINĘ DALĮ IŠPILDO ČIKAGOS LIETUVIŲ OPEROS SOLISTĖ

Prudencija Bičkienė

Montrealyje pasirodanti pirmą kartą
PAJAMOS SKIRIAMOS SESELIŲ NAMŲ MONTREALYJE SKOLOMS MOKĖTI.
Pradžia: Punktualiai 7 val. 30 min.
Vieta: Aušros Vartų Parapijos Salė.
Po Koncerto — kava.
Rengėjai: **N. P. M. Seserų Rėmėjų Būrelis Montrealyje.**

Čikagos lietuvių operos solistė Prudencija Bičkienė

MONTREAL

ŠEŠTADIENINIŲ MOKYKLŲ PRANEŠIMAS

Šį šeštadienį, gegužės 2 d. 9.30 val. ryto Šv. Kazimiero parap. salėje bus abiejų Montrealio lietuvių šeštadieninių mokyklų mokinių generalinė repeticija. Visi mokiniai privalo dalyvauti.

Sekmadienį, gegužės 3 d. 10 val. 30 min. ryto, abiejų mokyklų mokiniai uniformuoti renkasi į šv. Kazimiero parapijos salę organizuotai dalyvauti pamaldose. Po pamaldų salėje bus iškilmingas mokyklų 15-kos metų veiklos minėjimas, pažymėjimų įteikimas ir mokinių išpildoma programa. Po iškilmių Mokyklų Tėvų k-to rūpesčiu, vaikučiai bus pavaišinti.

VAIKŲ REGISTRACIJA Į MOKYKLAS

Mokyklų komisijos valdininkas mokslo reikalams (Research Officer) Antanas Vaupshas praneša, kad vaikai, kuriems 1964 m. prieš gruodžio 31 d. sukaks 6-ri metai, turi būti užregistruoti mokyklose pradėti pradinį mokslą. Vaikai turi būti užregistruoti šio gegužės mėn. 4 arba 5 dienomis, tarp 9 v. ryto ir 4 val. po pietų. Vaikus reikia skiepyti.

N. LIET. REDAKCIJOS PATARIMAS

Lietuvių vaikų tėvai patariami vaikus leisti į pradžios mokyklą prancūzų kalba, o aukštesnį mokslą — į anglų mokyklas. Neskriauskime vaikų ir pasielkime taip, kad mūsų vaikai mokėtų ir prancūzų ir anglų kalbas. Jeigu vaikai eis į anglų pradžios mokyklą, prancūzų kalbos neišmoks, o prancūzų kalba, kas gyvens Quebeco provincijoje, bus būtinai reikalinga. Anglų kalbos, besimokydami ir prancūzų mokykloje, išmoks. Tat, tėvai būkite protingi, ir savo vaikus registruokite į prancūzų pradžios mokyklas. Ateityje be prancūzų kalbos mokėjimo nebus galima gauti darbo.

● **Jakubka P.** guli Notre Dame ligoninėje, 3 aukšt. 3143 kambaryje.

DLK VYTAUTO KLUBO REIKALAI

Tokie padaryti sprendimai sekmadienį įvykusiame šėrininkų susirinkime:

Patvirtintas statybos planų projektas ir išrinkta statybos vykdymo komisija. Pirmiausia statyba bus vykdoma ant šalia pirkto sklypo, vėliau prijungiant dabartinio pastato užpakalinę dalį ir tik nugriaujant priekinę dalį, kad antrame aukšte būtų kuo didžiausia salė ir statybos laike nebūtų sustabdytas biznis.

Statybos vykdymo komisija yra šios sudėties: J. Petrulis, Iz. Mozuraitis, Pov. Petronis, Jz. Bulota, Jz. Šiaučiulis ir Ign. Petrauskas.

Finansams telkti komisija: Petr. Žukauskas, K.Martinėnas, L. Girinis ir valdybos skirti asmens.

Nutarta eiti prie šėrų surguliavimo —pakėlimo pagaturimą klubo turtą ir kapitalo vertę, paliekant dabartinę šėrų kainą tik iki 1965 metų sausio mėn.1 d.

Kviečiami pašalp. dr-jos nariai, neturintieji šėrų arba nepilną skaičių nedelsiant įsigyti.

Klubo pašalp. dr-jos susmas įvyks sekantį sekmadienį, gegužės 3 d. 2 val. p. p., kurio metu bus priimami nauji nariai be įstojimo mokesčio ir parduodami šėrai jau priklausantiem draugijai.

Klubo Valdyba.

● **Prieauglio** susilaukė prof. Pavilanio šeima —dukters ir B. ir A. Dasių šeima pirmagimio — sūnaus. Sveikiname.

LIETUVIŠKŲJŲ MOKYKLŲ JUBILIEJUS

Sekmadienį, gegužės 3 d., pradedant 11 val. šv. mišiomis, Šv. Kazimiero bažnyčios salėje įvyks iškilmingas Montrealio šeštadienių mokyklų 15-kos metų Jubiliejus Aktas. Jo metu bus įteikiami pažymėjimai mokyklas baigusiems moksleiviams.

Tai yra reto svarbumo įvykis Montrealio lietuvių gyvenime, iššaukiąs daug prisiminimų buvusių steigėjų, mokytojų bei mokinių tarpe. Plati lietuvių visuomenė su dėkingumu prisimis, kiek daug tylaus pasišventimo yra parodę Lietuvių šeštadieninių mokyklų steigėjai, globėjai, mokytojai, mokiniai ir jų tėvai.

Šį svarbų įvykį tinkamai paminėti laukiama gausaus Montrealio lietuvių dalyvavimo.

KF Įgaliotinis.

PARDUODAMAS
I dalininko gerai įdirbtas siuvimo biznis rašyti:
RAMONAS & PAUL
Custom Tailors,
156 Main Str. W.,
North Bay, Ont.

J. Gražys
KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeliuoju.
Vasaros laike saugojimas (storidžiai).
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 6 val. PO 7-6183.

DAINUOJAM SU LIONE JUODYTE

Esant dideliam pareikalavimui lietuviškų dainų čia noriu pranešti, jog dabar lengvai galima įsigyti **Lionės Juodytės plokšteles** Kanadoje.

Lionės Juodytės yra išleistos šios plokštelės:

1. Mano Lietuvos prisiminimai — 14 lietuviškų dainų.
2. Lionė Jodis at Town Hall — 14 songs in 5 languages.
3. Dainuojame su Lione — 16 lietuviškų dainų.

Visos plokštelės yra „High Fidelity, Long Play, (33⅓ RPM)" greitas pristatymas bile kur Kanadoje. Kaina $6 viena. Užsakymus prašoma siųsti kartu su čekiu šiuo adresu: F. R. Kušleika: 1837 Emard Ave., Montreal 20, telef. 769-6107 (vak).

I.G.ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Šeštadienį, gegužės 2 d., M. N. P. Seserys švenčia savo veiklos Montrealyje dešimtmetį. Vakare 7.30 val. bus iškilmingas minėjimas - - koncertas ir vaišės. Koncerto programą atliks Čikagos lietuvių operos solistė Prudencija Bičkienė, savo balsu jau žavėjusi visas lietuvių kolonijas, išskiriant Montrealį. Solistei akompanuos Uršulė Clutterbuck. Mūsų seselės, tokiu pasišventimu dirbančios auklėjimo darbą, tikrai užsipelno visų montrealiečių paramos.

Gegužės mėnesio pamaldų tvarka: kiekvieną savaitę nuo pirmadienio iki ketvirtadienio bus kalbama Marijos litanija po 7 val. mišių iš ryto. Penktadieniais ir šeštadieniais bus vakarais 7.30 val. gegužinės pamaldos Marijos garbei. Sekmadieniais bus giedama Marijos litanija po sumos,

Sekmadienį prie bažnyčios bus speciali rinkliava Raudonojo Kryžiaus naudai.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Penktadienis pirmasis šio mėnesio, išpažintys vakare 7 val., mišios 8 val. vak.

Vasario 16 d. gimnazijos direkt. kun. Liubinas Montrealy lankysis geg. 13—15 d. d. ir darys visuomenei pranešimą gimnazijos reikalais. Vieta ir laikas bus paskelbtas vėliau.

Madų paroda gerai buvo suorganizuota Kristinos Šimonelienės ir davė per 500 dol. pelno. Pirmutinę dovaną — minką 500 dol. vertės išlošė p. Kielienė.

Mirė Jieva Čekauskienė, 79 m., pašarvota pas Beler, laidotuvės ketvirtadienį 9 val. ryto.

PINE LAND CORP.
agentas ROMAS VERBYLA
Investavimui žemė St. Hubert,
netoli St. Helen salos
(1967 m. pas. parodos vieta).
Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.
Adresas: 5360 Beaubien, Apt. 4. Rosemount.

District Estate Brokers Inc.
MONTREAL REAL ESTATE BOARD NARIAI
3907 Rosemont Blvd.
Tel. 722-2472
Namai, žemė, paskolos.
A. Gražys — 739-9328
P. Jasutis — LA 2-7879
M. Roth — RE 7-9353
10 METŲ PATIRTIS

LAIKRODININKAS
ANTANAS ŽUKAS
1855 WELLINGTON ST.
Tel. WE 2-0644.
TAISAU IR PARDUODU ŽEMOMIS KAINOMIS LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

ALLIANCE
REALTIES INC.
Montreal Real Estate Board Nariai.
D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152
Sklypai, residenciniai namai, apartmentai, investacijos, mrogyčių parūpinimas.

TAUPYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE **„LITAS"**
Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827
Santaupos apdraustos vienam milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki $2000 išmokamos dviguba suma. * **Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,5%.** * **Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%.** * Pigus paskolų draudimas skolintojo mirties ir invalidumo atvejais.
Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadien. nuo 10.30 iki 12.30 val.; dieną — antrad., trečiad. ir ketvirtadieniais nuo 10 iki 1 val.; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val.
Šv. Kazimiero parapijos salėje: sekmadien. nuo 10.45 iki 12.30 val 3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472: trečiadien. nuo 7 iki 9 v. vak. ir penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

DR. J. ŠEMOGAS
5441 BANNANTYNE. Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį | 2--4 ; 7--9 p. m.
antradienį ir penktadienį | 2—4 p. m.
trečiadienį 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.
PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

DR. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS
J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LI., D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS
JOSERH R. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

TORONTO

ŠIEMET TORONTO UNIVERSITETĄ

baigs apie 14 lietuvių. Iš jų 1 gydytojas, 3 dantų gydytojai, 1 architektas, kiti humanitarinius mokslus. Trys ruošia master laipsnį ir 1 daktaratą.

Toronto mokytojų institutuose (Teacher College) mokosi 5 lietuviai.

NAUJI DANTŲ GYDYTOJAI

Toronto universiteto odontologijos fakultetą baigė Aldona Šapokaitė (a. a. prof. dr. A. Šapokos duktė), Sigitas Kazlauskas, Janušonienė (žmona studento, kuris išdrįso mesti kiaušinį į Maskvos burmistrą, protestuodamas prieš lietuvių žudymą, trėmimą į Kz-tus).

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Gegužės mėnuo ir su juo kartu gegužinės pamaldos prasideda šį penkt. Šiokiadieniais pamaldų laikas — 8 vv, o sekmad. po Sumos bažnyčioje ir po 11.30 v. mišių salėje.

Šią savaitę T. Placidas su ofic. reikalais išvyksta į US A. Grįš savaitės gale.

Šį šeštad., 6.30 v. v. mūsų muz. stud. bus Ateitininkų Sendraugių sus-mas. Bus paskaita ir labai svarbūs einamieji reikalai.

ŠEŠTAD. MOKYKLOS

mokslo metų užbaigimas — ateinantį sekm., 4 val. p. p. Visi mokiniai, auklėtojai ir tėveliai prašomi dalyvauti iškilmėse parapijos salėje.

Kaufman's Woollens & Textiles
3997 St. Lawrence Blvd., Montreal. Tel.: VI 2-5319.
PRANEŠA SAVO KLIENTAMS IR TAUTIEČIAMS, KAD METŲ SEZONUI GAUTAS DIDELIS ANGLIŠKŲ VILNONIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS IR SPECIALIAI KOSTIUMAMS *TROPICAL — TERILYN* DĖL *MADE TO MEASURE* — PASIUVIMAS SU PRIMIERAVIMU. VYR. KOST. $ 50, KELNĖS $ 10.
Užeikite, pasižiūrėkite, įsitikinkite, kad viskas čia yra prieinamiausiomis kainomis ir geriausia.

KEATING FORD
Sales Limited
4415 Bannantyne Ave.
FALCON FAIRLANE
GALAXIE THUNDERBIRD
MUSTANG — TRUCKS
Used cars
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Keating Ford Sales Ltd.
Jūsų lietuvis atstovas
769 - 8831

Keating Ford Sales Ltd.
Tel. namų **DO 6 - 2548**
Įstaigos **769-8529**

GAISRO DRAUDIMAS:
GAISRO POLICY DUODA DRAUDIMĄ TIK NUO:
1. **Gaisro**
2. **Perkūnijos**
3. **Tikrų, anglinių ar dirbtinų dujų sprogimo.**

TODĖL BŪTINA YRA TURĖTI PRIEDĄ.
RESIDENCINIS PRIEDAS DUODA DRAUDIMĄ NUO:
1. SPROGIMO (išskyrus elektros ar vandens slėgimą).
2. UŽKRINTANČIŲ DAIKTŲ (išskyrus stiklams).
3. LĖKTUVO UŽKRITIMO AR MAŠINOS ĮVAŽIAVIMO (išskyrus nuosavos)
4. PERKŪNIJOS ŽALĄ INVENTORIUI
5. ŽMONIŲ SĄMYŠIO VEIKSMUS
6. VANDENS NUOSTOLIUS, VAMZDŽIAMS SPROGUS, VANDENIUI IŠSIVERŽUS (platesnis paaiškinimas)
7. DŪMŲ
8. CHULIGANIZMO (Platesnis paaiškinimas)
9. VĖJO AR AUDROS SU LIETUMI (platesnis paaškinimas)

YRA MOKAMA NUO 1-MO DOLERIO:
GAISRO, PERKŪNIJOS, SPROGIMO, DŪMŲ NUOSTOLIAI. UŽ KITŲ NELAIMIŲ NUOSTOLIUS **1-mi $ 50.00** YRA NEMOKAMI.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
ATSTOVAUJA: ROYAL LONDON & LANCASHIRE DRAUDIMO B-VĖMS.
TEL: 722-2472
GAISRAS — AUTOMOBILIAI — ATSAKOMYBĖ — GYVYBĖ
10-TIEJI DARBO METAI